

Vol I
No 31

Friday
10th April 1958

HYDERABAD LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

Official Report

CONTENTS

	PAGES
Starred Questions and Answers	2421 2444
Unstarred Questions and Answers	2444 2458
Business of the House	2454
Discussion on Non Official Resolution No. II of 1958	2455 2497
Half an Hour Debate	2498 2508

Price Eight Annas

GOVERNMENT PRESS
HYDERABAD DN
1958

111) HYDRABAD LEGISLATIVE ASSEMBLY

FRIDAY 10TH APRIL 1959

The House met at 11.15 a.m. (clock)

[Mr Deputy Speaker in the Chair]

Starred Questions And Answers

Mr Deputy Speaker: Let us take up questions

I A and D A

*510 (741) *Shri G Hanumantha Rao* (Mulug) Will the hon Minister for Public Works be pleased to state

(a) The amount of I A and D A paid to the officers of his Department who came to Hyderabad to appear in the regional language examination in 1958?

(b) The number of persons who appeared and failed from each District?

مسٹر ہارنگ ورنکس: منڈیکل انسٹریکشن (سری مہندی واراجنگ) ہروائے کا جواب یہ ہے کہ اوں صہد ارون کو حورٹا ہائی کے اسخان میں رد کے لیے حیدرآباد آئے ہوں اکو راونگ اونس (Travelling Allowance) اور یہ 4 (۸) ۳۳۳ آں میں دناگیا اسخان میں (۶) افراد برک ہوئے میں سے ۳ (۳) ناکام ہوئے صلح واری بمصل ۴ ہے

صلح	اسخان دے والوں کی تعداد	ناکام ہوئے والوں کی تعداد
۱	۲	۳
حیدرآباد و سکندریا	۱۹	۱۳
عادلآباد	۱	۱

* 515 (482) Answer under Unstarred Questions and Answers

		بدر
		کار؟
		کر
۴		و
۲		د
۳		اکر
		طام آباد
		ان آباد
۳	"	را حور
۲		ورکل
<hr/>		
۳۳	۶	جماعہ

میری جی ہنسب راڈ ریل لنگوچ کے جہاں میں سرک ہونے کی ن لوگوں
کو کیا ضرورت ہے ؟

شری مہدی پوار جسک ۸ ضرورت ملنے ہے

میری جی ہنسب راڈ کا اوں لوگوں کو اسی دن (Region) میں
میں رکھا جائے گا جن کی زبان وہ ہے ؟

میری مہدی پوار جسک وہ وہاں کی زبان میں جائے ہوئے ہیں
ان جہاں میں سرک کی ہے و انکو اس جہاں میں کھ ہونے کی ضرورت ہے ؟

شری لکشمی بای (۱ بوڑ) لہل ہونے والے اگر وہاں میں ہیں
و انکا انکوئی نہ اور ہے دنا جائیگا ؟

شری مہدی پوار جسک جہاں دنا جائیگا

شری لکشمی بای کسی سر ۸ دنا جائیگا

شری مہدی پوار جسک لہل ہونے والے کو میں سر ۸ سرک ہونے دے دوں
دونوں دنا جائیگا

*510 (637) *Shri K Venkiah (Madhwa)* Will the hon Minister for Public Works be pleased to state

(a) Whether any representation was made by the ryots of Madupalli village Madhwa taluq to dig a better channel from the main channel of Maneru Project (Nandigama taluq Krishna district) running into Madupalli tank?

(b) If so what action has been taken thereon?

شری مہادی نوار سنگ (اے) کا جواب ہے کہ کوئی رپورٹ نہیں کی گئی

جواب (ب) سزاں پیدا نہیں ہونا

Appointment of PWD Supervisors

*520 (690) *Shri Ch Venkatsama Rao (Kannur)* Will the hon Minister for Public Works be pleased to state

(a) Whether it is a fact that the applications of two Engineering graduates namely Mossis Nairamba Rao and T Subbaraj for the posts of Supervisors in PWD were accepted after the expiry of the notified dates?

(b) Whether it is also a fact that other candidates were not informed about the same?

شری مہادی نوار سنگ (اے) کا جواب ہے کہ ہاں ایسا ہوا ہے
 جواب (ب) کا جواب ہے کہ اسکی ضرورت اس وجہ سے ہے کہ عام طور پر لوکل پاپرس (Local papers) میں اڈورٹائزمنٹ کرنا جانا ہے لہذا خاص طور پر اطلاع دینے کی کوئی ضرورت نہیں ہے

شری سی ہنسب رائے نوٹس کہوں میں لکھی گئی؟

شری مہادی نوار سنگ عام اطلاع کے بند کسی خاص نوٹس کی ضرورت نہیں کسی کو خصوصیت سے اطلاع نہیں دیا گیا ہے صحیح ہے کہ ان لوگوں نے بند ایسا ہے بلکہ دیپولس دی بھی جسکو قبول کیا گیا

سری ی ا خ ونکٹ رام راؤ کا اعلان کی تلب ہم ہونے کے اندر
رموا دن نومول ناگا

شری مہدی وارحنگ خان

سری ی ا خ ونکٹ رام راؤ کا اعلان کی تلب ہم ہونے کے اندر
رموا دن نومول ناگا

شری مہدی وارحنگ خان نے ی ی ی او جو مد میں ی کو بھی مول
ناگا دن راد ... ہٹن (Efficient Hands) کو ما کے ؟

Road Between Bhalki and Nilanga

*524 (785) Shri Shethao Naghmare (Nilanga) Will the hon Minister for Public Works be pleased to state

(a) Since how long the construction of Road between Bhalki and Nilanga is pending ?

(b) Whether the Minister is aware of the promise made last year regarding the completion of the road and within three months ?

(c) The expenditure incurred on the road so far out of the total estimate ?

(d) The probable date of its completion ?

سری مہدی وارحنگ خان کی لکھ سڑک سے رو نمبر

(ی) اس کے متعلق جواب دیا مسکل ہے اس لئے کہ ا ما وعدہ مسکل تھا

الہ ہ ضرور تھا گا ہوگا کہ ہی ما کے اندر ضرور کام شروع کر دیا جائیگا

(بی) اس سڑک راب تک (۹۶) روپہ خرچ ہوئے ہی اس سڑک کی

تکمیل تک (۲) لاکھ روپہ صرف ہونگے اس کی توقع کی جاسکتی ہے کہ ع کے

وسط تک ہ مل مکمل ہوجا ہیگی

سری شمش راؤ واگھارے کوئی ہ مسئلہ اب تک لنگ ہے ؟

شری مہدی وارحنگ خان اس سڑک کے حار حصہ ہی میں ی سے ایک حصہ کا

کام میں گہ داروں کو دنا گا ہا ہ او سے تکمیل نہ کر سکتے ہ ع کے جانے کے اور

بعد ۷ لاکھ فی وجہ سے اس کی تکمیل کا نام رکھ لیا گیا اس کے بعد نذر کے حصے
 اور اجناس کی قیمت سے ۵۰ فیصد وصول ہوں گا نام لکھا گیا ہے اور وہاں اور
 کے ساتھ (Payment) بھی یاد ہو رہا ہے لہذا اس کے متعلق حتمی
 کی گئی اس بار میں (۱) میں رد درج ہے جس کے ساتھ ایک کہیں کا
 حصہ ہو گا ہے باقی ۸۰ فیصد اس میں تو ایک سے کسی کے موصوفہ کر دیا گیا
 ہے یا نہ وہاں وہاں کا حصہ ہو گئے

شرعی سیشن رازڈوا گھارے میں کیا صورت ہے اس کا جواب؟

شرعی سیشن رازڈوا گھارے میں ہے آپا ہے کہ وہ جس کے حصہ ایک میں کا
 حصہ ہو گا ہے جس میں دو عورتوں میں ایک حصہ ہے جس کے حصے ایک
 حصہ کا حصہ لہذا اب دوسری کسی باقی میں کو لیا گیا ہے اس لئے رہی ہے

شرعی سیشن رازڈوا گھارے میں کیا صورت ہے اس کا علم چاہئے اس میں
 بڑے کی تکمیل نہ ہونے سے نکلنے کو تکلف کا نام لیا جا رہا ہے؟

شرعی سیشن رازڈوا گھارے میں کیا صورت ہے اس کا علم چاہئے اس میں
 اس نام کی تکمیل لڑھکے لہذا ایک حصہ جو تکمیل کو چھو گیا ہے وہ پبلک
 کے لئے کھول دیا گیا ہے

شرعی سیشن رازڈوا گھارے میں کیا صورت ہے اس کا علم چاہئے اس میں
 کر کے اس کی تکمیل کی ہے

شرعی سیشن رازڈوا گھارے میں کیا صورت ہے اس کا علم چاہئے اس میں
 اندر ہی نام کی تکمیل ہوئی ہے جس وقت تک کہ گواہوں کے حصہ اس کا حصہ
 تکمیل ہو ان میں وہ ایک نام کا ہونے لگا ہے ہونا یا گورنمنٹ اس سے حساب سے ناکر
 اور کے حصہ سے اس میں رقم ڈالنے

شرعی سیشن رازڈوا گھارے میں کیا صورت ہے اس کا علم چاہئے اس میں؟

شرعی سیشن رازڈوا گھارے میں کیا صورت ہے اس کا علم چاہئے اس میں
 پڑا ہے جس میں نہیں ہے ہمیں وہ رکھنا ہے

شرعی سیشن رازڈوا گھارے میں کیا صورت ہے اس کا علم چاہئے اس میں
 وہاں جہاں وہ کتاب ہوگی اس کے لئے گورنمنٹ کوئی انتظام کر رہی ہے؟

شرعی سیشن رازڈوا گھارے میں کیا صورت ہے اس کا علم چاہئے اس میں
 تکلف اس سے وہ معاملہ میں مال میں کے حصہ کم ہے جو حال آمد پانچ سالہ مسنونہ
 کے ساتھ ہی حد تک ٹیکوں کی تکمیل ہو جائیگی نذر کے حصے سے ہی ہر حصہ کرو گا
 کہ اس سیشن کی ہی تکمیل ہو جائیگی

شری سمنی راڈواکھارے جسے دن کی ناصر ایسہ لسی کھیل کے ساتھ سے ہوگی اونے ہی احرہ سار دھوں کے کونکہ سے کی گاڑوں سے سے کی وجہ سے روز روز سے اب ہونا چاہے

شری مہادیوارنگ سے صحیح ہے لیکن محوری ہے

Superintending Engineer Tungabhadra Project

†*526 (781) *Shri Syed Hasan* (Hyderabad City) Will the hon Minister for Public Works be pleased to state

(a) Whether there is any post of Superintending Engineer under the Tungabhadra Project?

(b) If so the name of the Engineer and since how long he is working at the aforesaid Project?

(c) Whether it is a fact that the Accountant General in the course of auditing the accounts passed adverse remarks against the aforesaid Engineer holding him responsible for making excess payments to the contractor?

شری مہادیوارنگ نے گھنٹرا راجکٹ کے تحت دو سرسنگ اکھیر میں سری اس کے آر ریزروار سرکل (Reservoir circle) کے سرسنگ اکھیر میں اور سے ۱۹۷۸ ع سے کام کر رہے ہیں اور دوسرے اسے سوزاج کمال سرکل (Canal Circle) کے سرسنگ اکھیر میں جو اس مال چھے گئے ہیں

حرف (ی) واضح نہیں کہ سوز رکن سرسنگ اکھیر کے حالات کو سی سکا کے سعلق درناب فرما رہے ہیں واقعہ سے ہے کہ اکاؤنٹس چرل کی حالت سے عموماً جو حساب اخراجات کیے جاتے ہیں ان کا جواب لپارٹس کی حالت سے دانا ہے اس جواب سے آ کر ہی سے ہوئے گوزنٹ اس وقت ساسٹ کارپوری کریں سے اسی کارروائی جاری ہے اکاؤنٹس چرل نے جو اخراجات کیے ہیں ان کے سعلق سرسنگ اکھیر سے جوابات حاصل کیے گئے ہیں جو اس وقت حکومت کے رٹر عوز ہیں

شری سندھس ڈیم (Dam) کو کام کرنے کے لئے عموماً (۳۱۲) زیندہ کاگہ دنا جانا ہے لیکن پانچ سو کا کنکٹ (Contract) ایک گہ دار کو دنا گیا ہے کیا آپریل سے اس سے وابہ ہیں ؟

سری مہندی یو آر جگ ممعی رورب کان صم ہے س ہن جہ سے امور ر
 اصر س کنگا ہے ن کے جوابا لے سے گئے ہن جہ کا کوا س جہل سے
 نصہ ہ ہن مونا س ک ہ نہا کل ہے کہ جوا اصر صا لے گئے ہن صم ج
 ہن ناکا س کا صہ ہ مڈ س ہونکے ہ

سری سہ جس ہ س لاکھ کے ایک؟ کے جلی اک لڑ طلب کہا گیا ہا
 اور گہ کو بندو نامی ک حص لودا آ ہ کے جلی اصر صا لے گئے ہے

سری مہندی یو آر جگ جہا کل ہے؟ ممعی رورب مہن کا ناماں
 کنگا ہے جہ و جی رورب مکمل ہونانگی وگورب کے اس ہ جی
 س ان ولوں کا صم ج جواب نا بکے ہ

سری سہ جس کا روفہ ہے ہ کی ما رابر ل مہنے اس برسٹنگ
 اصر کی لب لازب ہا ا س (xtension) کا رابے لو فاس لے لہا ؟
 سری مہندی یو آر جگ ہس س کے آر کی لب لازب ہا ا س کا
 ملو آر کی رورب ہے س ہے

سری سہ جس مہے و پے ہ طلب ہا ا لہ آر ل ہ س روف کے
 اکسس ہہ اخلال رابے رکھے ہن ؟

شری مہندی یو آر جگ ۴ سوال اوں وال ہ ہا ہا ہا ہا

سری سہ جس کا آ ل ہ س روف جوب ہن دے سکے؟

سری مہندی یو آر جگ ۴ س جلی وال ہے

شری مہندی جس لہا ل ہ س ہا مانکے ہن؟ اے کلاس کس لہا
 کس جس کے لوگوں کو دے جائے ہن؟

سری مہندی یو آر جگ ۴ الگ الگ ہل سوال ہونکے ہے

شری سہ جس ہن اس کے جواب کی ما ردو ا سوال کرنا چاہا ہا

ہس لہا ا بکر باہل سوال کے جلی سے شمسری کو ہن کے جانکے ہن
 یہ ہس جلی سوال ہے

سری سہ جس کا آرسل ہہ ہر جائے ہن کہ سی ہی ویکسہم نامی اک
 حص جودو مال جلیے اک بورجہ جوا ہا ہا او کو ہب اصر اور برسٹنگ
 اصر کی جات ہے اے کلاس کے کس کس دے گئے ہن؟

سری مہندی یو آر جگ ۴ وال آٹھ کے سوال کے اع ہن

شری سید حسن نے اس کے متعلق کیا فرمایا ہے ؟
 شری مہدی نواز حسک نے اس کے متعلق کیا جواب دیے ہیں اور اس کے متعلق
 کیا ہے

Bendura Project Compensation

*527 (774) *Shri Sitpat Rao Kadam (Bhu)* Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state—

(a) Whether it is a fact that the Executive Engineer of Bendura Project refused to pay compensation to one Dambaji s/o Jayaramrao of village Pali under the project?

(b) Whether the Land Acquisition Officer gave an award with regard to payment of the compensation?

(c) If so why the amount has not been paid to the party so far?

شری مہدی نواز حسک نے اس کے متعلق کیا فرمایا ہے
 (Land Acquisition Officer) کے ایک
 ادا کیا گیا ہے اور
 میں نے اس کے متعلق کیا فرمایا ہے

شری مہدی نواز حسک نے اس کے متعلق کیا فرمایا ہے
 (Representation) کیا گیا ہے ؟

شری مہدی نواز حسک نے اس کے متعلق کیا فرمایا ہے
 کے پاس ہے وہاں ان کی کھری زمین کے متعلق کیا فرمایا ہے اور اس کے متعلق
 صاحب نے اس کے متعلق کیا فرمایا ہے اور اس کے متعلق کیا فرمایا ہے
 رہے اور اس کے متعلق کیا فرمایا ہے اور اس کے متعلق کیا فرمایا ہے

شری مہدی نواز حسک نے اس کے متعلق کیا فرمایا ہے
 اور اس کے متعلق کیا فرمایا ہے اور اس کے متعلق کیا فرمایا ہے
 صاحب نے اس کے متعلق کیا فرمایا ہے اور اس کے متعلق کیا فرمایا ہے

شری مہدی نواز حسک نے اس کے متعلق کیا فرمایا ہے
 اور اس کے متعلق کیا فرمایا ہے اور اس کے متعلق کیا فرمایا ہے

Adult Education

*528 (571) *Shri Lambaji Mulhraj (Manjalkgaon)* Will the hon. Minister for Education be pleased to state—

(a) The district wise amounts spent for the propagation of Adult Education last year?

(f) 11 District visitation of the schools from 1947 to 1952

विशेष सत्री (बी) क्षेत्रीय भ्रमण — (क) का जवाब यह है कि १५१५२ में जयपुर भ्रमण (Adult Education) में जो कार्य हुआ वह निम्न प्रकार है

क्र.सं.	जिसे जा नाम	कर्मकारी शिक्षकों सं.
१	हयराबाद सिटी	२५/६
२	हयराबाद बिना	४/४
३	बीरगंज बिना	२९/३
४	बीड	२२/४
५	पद्मनी	९/७
६	मालिक	१९/८
७	गुजबर्गा	५५/२
८	मुस्मानाबाद	१/३
९	पामपुर	२१/९
१०	बिबर	१५/६
११	मेवक	२३/१
१२	नरगोडा	५५/३
१३	गिजामाबाद	१५/५
१४	महबूबनगर	३/३
१५	बराक	१३/२
१६	फरीदाबाद	३/२
१७	आदिनाबाद	३/७
	कुल	८६/७५

डिप्लोमेट रॉड टोटल जयपुर भ्रमण के आंकड़ों का रूप

११ १५

कुल जोड़

११५ ९

(बी) का जवाब यह है कि गिजामाबाद में बहिन अंजुकेसर के कुछ १६ मयरी हैं। २ सप्ताहों तक का विद्यालय किया गया है जिसमें से एक बहिन परमाविधि स्कूल (Prasanna school) कायम किया गया है। बिकनूर में एक बहिन दुर्गा स्कूल खोला गया है। कुल मिला पामपुर बिके में ८ बहिन स्वरस कोले गय है और बीड असे स्कूल है जहाँ पर बहिन के सिवा २ बहिन कोले गय है और कनबी के सिवा एक बहिन दुर्गा स्कूल खोला गया है जो कि परमरस में १ बहिन के काम कर रही है। मुसुन (बराक डिस्ट्रिक्ट) में बहिन अंजुकेसर के पिन्डार स्कूल कोले गय है ३ स्कूल असे है जहाँ बिक दो अनाजदो एक शाकिम दी जाती है। और

एक पुत्र एकमात्र बालिक प्रयत्नशील स्कूल (Full fledged Basic Primary School) की घोषणा क्या है। महानूतनराज न अर्ध बालिक टर्मिनल स्कूल मराठवाड़ा के स्थिति घोषणा क्या है।

श्री सिन्हाजी मुस्ताफी —श्री ७ शिक्षणाकर्ताओं को अकसर बच करवाया जाता है तो निम्न शिक्षणाकर्ता करवाया गया तो अधिकांश कमी कौनसा पाठो ?

श्री बंदीसिंग बन्हाण —अब तक मध्यकक्षा के स्तर पर ही मैं हमारे पास बनी है। शिक्षा विभाग द्वारा ५२ कमी कम भरा हुआ है। हम मध्यको जवाब दे दिया बढाने के विभाग घोषणा पर रहे है।

श्री सिन्हाजी मुस्ताफी —अब तक मध्यकक्षा की शिक्षा बृहन्नाथजी अखिल भारतीय भारत विद्यालय द्वारा उपस्थापित शिक्षणाकर्ता शिक्षा देखाया गये ?

श्री बंदीसिंग बन्हाण —अब तक मध्यकक्षा के शिक्षा हमारे पास अभी तक ही मात्र प्रोद्योग गयी है। जो बहुत कम शिक्षा को आगे है मन्त्रों मन्त्रों की तरह है शिक्षावादी गी जाती है। लेकिन हर विभाग में शिक्षा तरह के स्कूल काममें करवा पायी प्रोद्योग गयी है।

श्री सिन्हाजी मुस्ताफी —सरकार का अज्ञानता पाठ्याभ्यास शिक्षणाकर्ता आस्तित्व प्राप्त विद्यालय देखाया गयी ?

श्री बंदीसिंग बन्हाण —यदि रोखाया काम करवा के विमें कोई मुश्किल क्या जाता है तो मुश्किल २५ ३ कम महानता शिक्षा जाते है और यदि बहुत काम करते है तो अब अब तक को मन्वुद (Educate) करवा पर ३ ४ कम शिक्षा जाते है।

श्री सिन्हाजी मुस्ताफी —बालिक स्कूलों की संख्या बढ़ाई तो वास्तविकता संख्या संख्या काही योजना काही काम ?

श्री बंदीसिंग बन्हाण —बालिक स्कूलों को मुश्किल तीन बार बढ़ाया जा चुका है। यह अभी तक ही संख्या व काम लगी कर रहे है। अभी तो विकासवादी की संख्या संख्या पर ५२ में टीचर टर्मिनल स्कूल को ३५ गये है और अनुमें से पढ़नी बच लगी शिक्षा है। शिक्षा बालिक स्कूल में और शिक्षा का किया गया है।

श्री सिन्हाजी मुस्ताफी —बालिक मध्यकक्षा मराठवाड़ी क्षेत्रों अभी सरकार का अभी काही काम ?

श्री बंदीसिंग बन्हाण — यह तो मायनिश (Opinion) का संख्या है लेकिन हमें तो पूरे शिक्षा के साथ काम करना चाहिए।

श्री गणपतराज बाबभारे (बाबभार महामुख) —क्या विभिन्न संस्थाओं अथवा शिक्षा विभाग में आकर मायना किया है ?

श्री बंदीसिंग बन्हाण —हां मायना किया है।

श्री गणपतराज बाबभारे —क्या आकर मायना किया है यह संस्थाओं ?

श्री बंदीसिंग बन्हाण —अब तक शिक्षा सेक्टर (Cattle Breeding Centre) में ही मायना है। यह शिक्षा तरह का अर्ध स्कूल बनाया जाता है शिक्षा में मायना किया है।

श्रीमती सत्य लक्ष्मीबायी — श्रीर निवासे नव । ए म पढने इ या रात म ?

श्री देवीसिंह बन्धुव — जस तीर पर गत म व ।

श्रीमती सत्य लक्ष्मीबायी — त्वा दल म यहा की जाती ?

श्री देवीसिंह बन्धुव — तहो आरी इ बाग तही । इ जातः ।

श्रीमती सत्य लक्ष्मीबायी — तहा जम पसगम इत्ने देना क्या इत्त रहो इ इत्ने कोही भास निवासे दिया जात इ ?

श्री देवीसिंह बन्धुव — नता निय बावी रास निवासे ही निवा गया इ

श्री भोपाल शास्त्री देव (गुवाळ) — जीव निवासा इत्त बागबा दही इत्ती रास रास बागि निरी विचारपी शिर के ?

श्री देवीसिंह बन्धुव — नव रास के अगागा रास फिलम गो मत रास इ रास इ रि १ १५ ९ रुपय मुळ इ । फिलम निवासी पर जिवा रा निगत मर तम ही इ । इत्त मोटिस की बाव तो बदासकूतः ।

Middle School

*529 (573) *Shri Jambhji Mukherji* Will the hon. Minister for Education be pleased to state

(a) The number of Middle Schools in the villages other than taluqa places in the State district wise ?

(b) The annual average expenditure incurred by the Government on such Middle Schools ?

श्री देवीसिंह बन्धुव — बम्बळी में तालुका डेक्कनराटस के अगावां ओ गिनि-इ स्कूल हें मुनकी ताबाव भिस करत हें ।

तालुके का नाम	ताबाव	तालुके का नाम	ताबाव
बम्बळी	कुछ नहीं		
हैदराबाद डिस्ट्रिक्ट	१	मुल्तानाबाद	१
बीरपुराबाद	२	मेरठ	२
बीर	१	बम्बळनगर	१
गोबि	२	मन्तोबा	कुछ नहीं
पटवणी	३	नितागाबाद	कुछ नहीं
गुळबर्गा	१	बरबळ	४
दायचूर	२	करीमनगर	१
बिहर	५	बाकिगाबाद	२

(श्री) का जवाब टबल पर रखा गया है ।

हालकेका नाम	सूचना संख्या	प्रति स्वतंत्र सरकारी कक्षा
बच्चा	कुछ नहीं	कुछ नहीं
हमगाबाव किरिटकट	१६ २५७	१६ २५७
बीरगाबाव	८८ ८६६	२४ ४२२
बीर	७ २९८	२४ ४२३
भारुड	४७ ४९७	२९ ७६८
परमणी	५ २९६	१६ ७६९
गजबाव	१२४ ६८१	२ ७८
प्यार	३८ ६१२	१९ ३ ६
बिबर	९६ ६ ६	१९ ३६१
मस्तागाबाव	७१ ३६१	२३ ७८
मेरक	३९ १९८	१६ ८८
महुमुनकर	११६ ३८१	१९ ६९
दकगोडा	कुछ नहीं	कुछ नहीं
निमानाबाव	कुछ नहीं	कुछ नहीं
बरागल	८८ ९५३	२१ २९८
करियनकर	१७५ ३३२	१७ ५३३
मदिनाबाव	४ ७८६	२ ३७३

श्री सिन्हाजी मुस्ताजी — प्रत्येक हालकेका विरह्याच्या मानान बराच जवळ बरा मुळा निवळ स्कूल परत नाही असे विद्यार्थी अक्यात शिक्षणाचे प्रमाण कमी आहे याबद्दल सरकार जबाबी योजना जाहीर आहे काय ?

श्री हेमोसिंग बख्खान — बालवेळ मकर का रवाना झाली गेली ह । यह जो विद्यार्थी विद्ये पर ह यह छात्रके के हेमबाराटके को छोडकर बिय गय ह अह्य कि मिडिल स्कूल ह । अह्य छात्रके हेमबाराटके ह अह्य पर दो लखमी हीर पर मिडिलस्कूल होता ह ।

श्री सिन्हाजी मुस्ताजी — हालकेकाच्या मानान अक्यात मिडिल स्कूलची बाबत जागरण कदा आहे कारण हेमबाराटकेच्या ठिकाणी विद्यार्थ्यांना राहण्यास सोपे पध्दते राहून अक्या करिता मिडिल स्कूलची बाबत जागरण आहे असे सरकारला बाबत नाही काय ?

श्री हेमोसिंग बख्खान — यह जो पद्धति ही कही ह यह कुल फ्लेज्ड (Full fledged) मिडिल स्कूल की ह । केबिन अह्य पर स्पेशल प्रायमरी मिडिलस्कूल की ह । यह कमीएड कुल फ्लेज्ड मिडिलस्कूल न होत की बरह से बिसय मुतकी ताबाव नहीं आयी ह ।

श्री एतन्नाराय कोटवाल (पंजाब) - मैं जान विनिश्चय यह जानते हैं श्री हुंधारे पास में सागर में एक बर ली है जिसे मैं जानते जोर हमारे महा ही कही नहीं जाना जाने में लगी जिसे मैं जानते हैं ? क्या यह नाम अथवा मित्रित स्काउड भोजन के बारे में धीरे ही है ?

श्री देवीसिंग बख्शाण - सागर एस्ट में मैंने जानते हैं सागर अथवा ही और उनके महा अथवा सागर में प्रवेश तथा ही है । सागर महा ही नहीं है । यहमे पर चन्द्र की कोषिध ही रही है ।

श्री एतन्नाराय कोटवाल - सागर एस्ट में ही मित्रित स्काउड है महा पर क्या परिष्क का कार्ट्रिजध्वज (Contribution) क्याका जाता है ?

श्री देवीसिंग बख्शाण - मुझका ही असा ही ।

श्री सिखाजी मुस्ताजी - मैं विभागा में मित्रित स्काउड अथवा सागर में अथवा सागर में सागर में ही प्रवेश ही है । सागर अथवा सागर में प्रवेश ही है ।

श्री देवीसिंग बख्शाण - मुझका सागर में ही ।

श्री सिखाजी मुस्ताजी - मैं लगी मुझ पर सागर में ही प्रवेश ही है । सागर अथवा सागर में प्रवेश ही है ।

श्री देवीसिंग बख्शाण - मुझका यह अथवा सागर में ही प्रवेश ही है । सागर अथवा सागर में प्रवेश ही है ।

श्री एतन्नाराय कोटवाल - क्या ही प्रवेश ही है । सागर अथवा सागर में प्रवेश ही है ।

श्री देवीसिंग बख्शाण - ही प्रवेश ही है । सागर अथवा सागर में प्रवेश ही है ।

श्री सिखाजी मुस्ताजी - मैं लगी सागर में ही प्रवेश ही है । सागर अथवा सागर में प्रवेश ही है ।

श्री देवीसिंग बख्शाण - ही प्रवेश ही है । सागर अथवा सागर में प्रवेश ही है ।

श्री श्री हुंधारे - मुझका ही प्रवेश ही है ।

श्री देवीसिंग बख्शाण - ही प्रवेश ही है । सागर अथवा सागर में प्रवेश ही है ।

श्री श्री हुनसराय - मित्रिक स्कूल कायम करन के लिये किछ भी आबायी की जायत ह ?

श्री बेबीलिय बन्धाय - हे जायत पापयेसत (1 provision) होनी चाहिये ।

श्री श्री हुनसराय - क्या बेबरलोड न क सा रा गुणोपायी ह ?

श्री बेबीलिय बन्धाय - बिचका मित्र मुसली गही ह ।

श्री बरकातल मोसल देवडी (पञ्चवत) - हेवरासद मित्रे में बडा रायम रिखा गया ह ?

श्री बेबीलिय बन्धाय - हुबराबार बित्रे में बरकातल में कायम रिखा गया ह ।

श्री श्री हुनसराय - कलमनाका नख्खुडा बित्रे ६ हे आरत आबायी ह । क्या मित्रिक स्कूल स्तो गही सोना गया ?

श्री बेबीलिय बन्धाय - अगर यह सोचना हुनसरा ही बुध्दी ग कानी भाय तो अकर भायत करेग ।

श्रीमती संयम लक्ष्मीबाई - क्या मित्रिक स्कूल या हायस्कूल कोलन में रिखा गया बालूग है कि यहा के लोग परे बनत हते ?

श्री बेबीलिय बन्धाय - मित्रिके लिये अफेक पालिसी बनायी गयी है । अहा के लोग अगान बिटरेलड (Incurable) ह यहा स्कूल कायम करन के लिये क्या भी रिखा जाता है ।

श्री मन्नाबीरत गन्धर्वी (पटनवी) बिबर के बहुत से मुसामल पर मित्रिक स्कूल स्तो नही कायम लिये पय

श्री बेबीलिय बन्धाय - बहुतसे जगो पर मित्रिक स्कूल कायम ह बीर जो नय जामुगत बन है यहा पर भी मित्रिक स्कूल कायम लिये जात हे ह । यहा पापवी छटवी के बरासत कुछ लिये जाये हे ।

श्री भाबतला रामबन्धा देवडी (रामायणत) - रामायणत की आबायी ७ हे आबा है फिर यहा क्या नही मित्रिक स्कूल कायम किया गया ?

श्री बेबीलिय ब हुण - अहा के लोग बरकातल देते हे बीर बिटरेलड अहाते हे यहा सरकीड की आती हे ।

श्री श्री हुनसराय - क्या पम्बिक देसा करारुम न करे तो यहा पर स्कूल गही खोले जायेग ?

श्री बेबीलिय बन्धाय - यदि हुनसरा पर ही अफेक किया जायत है तो फिर गन्धर्वीत अफेक अफेक के लिये हे स्कूल कायम करली है ।

Education to Orphan Boys & Girls

*530 (58) *Shri Mata S. Laxmi Bai* Will the hon. Minister for Education be pleased to state

(a) The ways and means devised by Government to provide education to orphan boys and girls?

(b) Whether any hostel has been provided for them?

श्री देवीलिंग बख्खान—(अ) और (बी) बालबालिका (Orphan) की शाहीम और परबर्षिक के लिए हजरतशाहमें अब आकलन (Orphan Home) कायम किया गया है बिछारा नाम विधुटापिया मनोरथिअ आकलन (Victims Memorial Orphan) है। गुरिफला एक एक कुसुमत ७५ हजार रुपये कीमत (Donation) दिया गयी है। अतिम एक बिल एक से बड़ कोरकन एक कारकक बड़ा किया गया है। बड़ा १२ ३५० यकीम एक एक एक हू बिलमें से ११ एककिया है। बिलको बड़ा पाचवी तक शाहीम की जाती है। बिल तक से अनीसुसगुर्बा और अनाथ विद्यार्थी गुरु एकरी बूटरी सरकाबो को भी हुनमा की तरफ से घाट (Grant) की जाती है।

श्रीमती जेत लक्ष्मीबायी—म कच्चे बिलन एक एक बड़ा रह सकी हू।

श्री देवीलिंग बख्खान—बहुत छोट शाहीम दो मकिल के कच्चे हू तो भी एक आते हैं और पाचवी तक कुनकी शाहीम बुरी हो जान एक कुनको रखा जाता है।

श्रीमती जेत लक्ष्मीबायी—पाचवी तक शाहीम होने से बाब कुन कच्चेको सरकार बड़ा बनवा का बिचनमा करती है?

श्री देवीलिंग बख्खान—शाहीम काठमें कच्चेको कठम कठम तरीके की शाहीम की जाती है। १४ १५ तक एक से बड़ा रहते है। कलाप बीपिण (Loth weaving) डिब्लि (Dabbling) निब्लिक बर्क (Needle work) कम्पाउंडिंग (Compounding) मरसिंग (Musing) वगैरा अलग अलग तरीके की शाहीम की जाती है। ये अब बाकिल हू आते है तो किसी बने में रखा जाते है।

श्रीमती जेत लक्ष्मीबायी—पाचवी तक कच्चे पड़ते हैं कुनको बाब कुनकी रोधी का क्या बिचनमा किया जाता है यह मैं जानना चाहती हू।

श्री देवीलिंग बख्खान—पाचवी तक होने के बाब कुनकी रोधी का कही न कही बिचनमा किया जाता है।

श्रीमती जेत लक्ष्मीबायी—को एक की जाती है यह कककीके बिचन से की जाती है या कुछ एक काठ रकम से की जाती है?

श्री देवीशिव बख्शाण - शिक्षण संघान नही। बंदने खान पीन रहन तहान गालीट बगरा तमान पीयोका मुक्त निरुत्थान किया जाता ह।

श्रीमती बस कर्माचारणी - म पूछना चाहती ह कि कच्चे ब्राव न जाय तो नी का टाउक एकम बी जाती है? क्या कच्चा के शिक्षण से एकम नहीं बी जाती?

श्री देवीशिव बख्शाण - बिलके सिव एक कलम बोड नामय किया गया ह कीन अज्ञोचन डिपार्टमेंट के मातुकेवार मुसके अक्सनाफियाना मेंबर (I r officio Member) होते ह। अतु कसबा का कस्य बचट होना ह और उधर ने नियरानी गरीह।

श्री सोमनाथ बावरी बेब - इंटरकार के सिवा नीर गां कही कच्चा कबली बोडी मिन्टीटपूवान है ?

श्री देवीशिव बख्शाण - कसबा में बोडी कली डिन्टीटपूवान (Institution) नहीं है।

श्री जेश रामदासय (इन्सपेक्टर) - पब्लिक कोलाउरेटिवस असे स्कुल कसल के सिव एगनमेंट के पास कोली तखवील ह ?

श्री देवीशिव बख्शाण - पब्लिक अगार भाग जाती ह और असे एसीमनाल के सिव विन्डमान किया जाता ह तो एगनमेंट की गालिब से अज्ञोचनियनवार बी जाती ह।

श्री बस रामदासय - भाग काल के सिव एगनमेंट के पास क्या तखवील है ?

श्री देवीशिव बख्शाण - भाग काल के बाव विन्डमाद एगुवान के सिव मुबाभिस ह। रेफिन भाग कथान के सिव इन्सुएर के पास कुछ तखवील नहीं ह।

Middle Schools in Patoda

*581 (650) *Shri Ratanlal Kotcha* Will the hon Minister for Education be pleased to state

(a) Whether the Government are aware that English is not being taught in Middle Schools of six enclave villages out of the fourteen transferred to Patoda Mihal?

(b) Whether the Government propose to start Middle Schools on the line of Vernacular Final Schools in Bombay State?

श्री देवीशिव बख्शाण - (अ) जिका बहुर गवर्के कुछ विनेयस (Villages) पादोरा महाड में काल एव गारी इन्सुएशन स्टेट में हरीक सिव गव ह। पहले कबली के अज्ञोचन डिपार्टमेंट की मुफ्तिसे महा अरकी लालीम देनकी अकव्य नहीं कनशी जाती बी। अब महा की एगनमेंट न महा का सिनेयस (Syllabus) एको (follow) करके सिव मुहू कतिरिबी

किया है और इसकी ही तारीख महाआश्रिता बाहिना बूट करती लगी है। कोरबुन मयसोनें इसी तारीख अपनी जन्मा है। हमारे यरीज्म (Curriculum) के गिह्म के अह्म वहा मदीभून्त मुदरगी। अपनी गलत के तिय मरन तिय आरह है।

(बी) नहीं।

श्री रतनमाल कौटवः विभिन्नसूत्रमें अपनी तीसम खबरे मयसोनें का मर्षी काकी यदना है और उहा मयसी ५ (17) भी योकी म्वाह बाउकणत मदी हागी। विभिन्न म्वा मयसोनें वेहागे न यो विभिन्न इन दोऊन काकी है जुमम अपनी विद्यन नयने हुक विक क्क मीभून्त गभरेस (Vernacula Classes) की कोरन के बारे में विचार करेगी ?

श्री देवीलाल अह्मदः यह मदीये तारीख यो लन्दीक मरन का मयस है। हमारे म्वा एह म्वाया होजा है कि योकी या गावधी गम्म के मयकी ही तारीख योकी ही काकी है। अपनी यकी लदी का काकी है और लियतों मयस करे बारेमें हमम अपनी गोर नहीं विचार कि अपनी को निरान कर बोकी बून्त करीदुन्त बाये।

Mohar and Mang Communities

* 12 (605) *Shri Bapuji Mansu b (Pathan Gangapur General)* Will the hon. Minister for Education be pleased to state

(a) The pecuniary help given to the students belonging to Mohar and Mang communities in Pathan taluq last year ?

(b) Whether it is a fact that the students of Mohar Community were given the educational help at Doda Pathan Taluq while the students of Mang community were not given any help at all ?

श्री देवीलाल अह्मद (अ) / १७६ अय मदीर विमवाह उहकोकी तिय मर। मुनकी तायाह म्हाग २५६ माय २७ और ११ मयार ४२ कीग म्हाग रकित हरक ही है।

(बी) १२ मरवाये विमवाहके तिय म्भून्त हुषी बी। विमवाका मरक के मरह मरक म्हाग पाती है न विम विम म्भून्त विमवाह बीनगी।

श्री बाबूजी सावर्तिय - माग मुलाना पये मिळवात बाय ?

श्री देवीलाल अह्मद - यो विमव हायुस के सामन एका मय है मुनमें २७ लकके मय कामुनिटी के है।

श्री बाबूजी सावर्तिय - या स्टाकपुलिफ म्भून्त माग कोकाया मुलाना पये मिळवात काय ?

श्री देवीलाल अह्मद - यो विमव मीर के माग लककोकी कोकी दरकवास्त नहीं भावी। विम विम उनको विमवाह वेनका उवाक नहीं भावी।

श्री बाबूजी मारवाड - मान श्रुता रिजल्टाभ्यां मुक्तता एते मिळतात काय ?

श्री बेबीलिंग बन्धुन - एते मुळीच नाही. मागाच्या मुक्तता याच श्रुत काय असा वेळा वरच माना एते बिले तालात.

श्री बाबूजी मारवाड - रिजल्टाभ्यां मुक्तता एते मिळतात काय ?

श्री बेबीलिंग बन्धुन - ते वर याच बाबीत योग्य असती व मागो जनामध्ये त्याची बाबची जाला याच बिलिनी. एते वर एते मिळतात.

श्री एकराव बेदानक - (एगावळ) प्रत्येक मुक्ता का बिली एते मिळतात ?

श्री बेबीलिंग बन्धुन - एते तो ठरले बिले जनामध्ये एते एते ह मुक्त पर मुक्तता ए. श्रामणी क्षेत्रात न (Primary Section) हो तो काय करवा मिळता ही वीर मिडिलमनून न होती जगास कर्ना मिळता हे.

श्री एकराव बेदानक - काय वेळाने प्रमाण बिली आहे. काय हे प्रमाण कर्ना आहे की बिलिनाये ?

श्री बेबीलिंग बन्धुन - ए वर जमी कर्ना कि मायवरी श्रुत के बिले एत एत हे वीर एत एत का कामे के बिले कर्ना एत हे बिलिनाये वी जमी हे.

श्री एकराव बेदानक - बी कामे जाले हे कर्ना जगतो बीबी रिजल्ट (Result) बिले काते हे ?

श्री बेबीलिंग बन्धुन - हा बिले कर्नाकेस (Application) काते हे के एते के एते कर्नाकेस (Accept) नही बिले काते.

श्री एकराव बेदानक - बी कामे जाले हे कि व जर्नाकेसने रिजल्ट होतकी कर्ना एत हे ?

श्री बेबीलिंग बन्धुन - एते तो कर्ना कर्ना बीबी पर मुक्तता हे. जर्नाकेस का स्टॅण्ड (Standard) बेसा काता हे वीर जमी जगतो की हे मुक्ततो बी बेसा काता हे.

श्री एकराव बेदानक - ट्रस्ट फंड (Trust fund) के रिजल्टात नें किसे कितना बी काते नोबु ए ?

श्री बेबीलिंग बन्धुन - बिले के बिले नोबु काते.

श्री एकराव बेदानक (डिप्लोमा-गवर्नर) - कामे एत बी बिलिनाये बिले पर होती हे ?

श्री बेबीलिंग बन्धुन - एकराव बेदानक नें बीजान बिले काता हे कि कर्ना एतके कर्ना कर्ना का मुक्तते बिलिनी या बिलिनी का बिलिनी का बिलिनी होती मुक्तते एतके कामे नव काय. कर्ना के ही कामे कर्ना एत हे.

श्री भाबकराव निर्जीकर — यह और माग जाति व कर्मोंको बर्तीका नहीं मिलता ह
मुझे फाम्त क्यों नहीं मरे जाते ?

श्री बैबीसांग खन्ना — यह जानरेबल मंवर अन्धी तरह से जानते ह ।

श्री भाबकराव निर्जीकर — क्या यह सही नहीं ह कि फाम मरन क जिम्मेवारी हेबमास्टर
पर होती ह ?

श्री बैबीसांग खन्ना — हेबमास्टर पर जिम्मेवारी नहीं होती ।

श्री रामरत्न भाबकरावकर (बबर बी) — क्या गिन देना नगदध्या मुगना टाऊन्डात
यह हे करे जाये काम ?

श्री बैबीसांग खन्ना — क्या नहीं ह । अगर कोभी रिफायल आनरेबल मंवरके बहुत
होती ह ता असकी उद्दनीकाल की जायगी ।

श्री रामरत्न भाबकरावकर — अरे मर जाहे हर शरकीया मुगानी वेन आनरेबल
मन्थाकड शराल कोभी हर ह करवाजी करवीक काम ?

श्री बैबीसांग खन्ना — हुबमत को लयकक दिगारेता अस पर और भिया जायवा ।

श्री भाबकराव निर्जीकर — क्या यह सही नहीं ह कि जो माग जाइसने रयागाव के नहीं
होते मुझे बन्धो वे फाम्त मन्सेप्ट नहीं किय जाते ?

श्री बैबीसांग खन्ना — यह महज कयाती मुगना ह । किसता जयाम देन की न कोजी
करछत नहीं समझया ।

श्री गजपतराव — क्या यह सही ह कि मुबराहीन के सभकाके फाम्त के अर मरे जाते ह
सब गमती कराते ह कि साराम फाम्त रिजकट होते ह ?

श्री बैबीसांग खन्ना — यह सही नहीं है ।

श्री बापूजी भावसांग — शेरकीनध्या मापाध्या मुगना माग जाहे म्हुना सेभीक हेक
मातरन एकाकरथिय बिनी नाही हे करे जाये काम ?

श्री बैबीसांग खन्ना — जैसी कोभी रिफायल बहुत नहीं हुवी ।

श्री भाबकराव लखाजी (कमार-महमुज) — ट्रस्ट फंड की रकम के सिवा हुसरे मन्थाक
हुटीजनो के किम बंद करव का क्या गकचव ह ?

श्री बैबीसांग खन्ना — मुसका गिन ध्यान से कोजी शक्यक नहीं ह ।

श्री मुबशीरान कोठळे (मुबशीर-महमुज) — क्या यह सही है कि जो सभने माफामवाव
होते ह मुसकी पीठ मर की पाठी है ?

श्री देवीलाल बन्धुजा — मुसफिन हैं ही ।

श्री महाश्रीराज गण्डुजा — पठन सत्र की शीर्षक हेतुमात्र ही की जाती है या सुरुवात की ?

श्री देवीलाल बन्धुजा — हर सत्र का शीर्षक विभाग नहीं की जाती केवल मुसफिन हैं स्कूल के हेडमास्टर के पास नहीं जाती है । बिलकुल अलग अलग तरीके में भी बिलकुल साथ दिया जाता है ।

श्री महाश्रीराज गण्डुजा — पठन सत्रके मास चक्रों में विद्यमान पत्रों का भी फिलियल रिजल्ट किस तरह क्या यह बताया जा सकता है ?

श्री देवीलाल बन्धुजा — पठन सत्रके के शीर्षक ही के बारे में सत्रांत पूछा गया था और वही ही हल तक में जवाब दे रहा है ।

श्री महाश्रीराज गण्डुजा — पठन सत्रके में शिष्टता समय है निर्दिष्ट एक रहा है ।

श्री देवीलाल बन्धुजा — शीर्षक ही के बारे में सत्रांत है केवल साथ ही सत्रांत पठन सत्रके स समय रहता है जिस सब अलग शीर्षक ही साथ ही जवाब दिया जा रहेगा ।

श्री महाश्रीराज गण्डुजा — महाश्रीराज गण्डुजा जी के माध्यम से ही हर स्थानीय अथवा शारी जवाब दे रहे ?

(Not answered)

Primary schools

*588 (719) *Shri Achut Rao Kasade (Kallam)* Will the hon. Minister for Education be pleased to state.

(a) Whether representations were made by the people of Havargan and Vadgaon villages of Kallam taluk, Osman abad district to open primary schools in the said villages ?

(b) If so what action has been taken in this regard ?

श्री देवीलाल बन्धुजा — (क) और (ख) — महाश्रीराज गण्डुजा जी के माध्यम से ही शिष्टता (Representation) नहीं किया गया । इन्होंने ही सब स्कूल ही विद्यमान हो चुके हैं । एक मुसफिन ही के विद्यमान में कहा गया था । मुसफिन ही के ही मुसफिन ही था । विद्यमान सब ही मुसफिन ही कहा रहा । महाश्रीराज गण्डुजा जी के माध्यम से ही जवाब दिया जाया ।

12,96 (733) श्री G N मोरे (Khandwa General) Will the hon. Minister for Education be pleased to state

(a) Whether it is a fact that the Inspector of Schools Nanded is appointing local and influential persons as teachers in the schools of Khandwa taluq?

(b) Whether Government are aware that the functioning of schools and the cause of education have suffered very much due to this above policy?

श्री वैबीराम बख्खान — (क) जी

(बी) हाँ नहीं हाँ ।

श्री श्री जेम्स मोरे — क्या आन्दोलन निमित्तले निरसत उपरिष्ठ इति पापनी तीर पर कथार तापके में बहा के मुकामी सुवरसीन मुकरर विन पात नी बजह से बहा के इहूको में क्योनी तरह से काम नहीं कर रहा है ?

श्री वैबीराम बख्खान — हुकूमत हो विनके बारे में पोभी विस्तार नहीं है नीर १ कोभी विचारणत भी बहुत हुयी है ।

श्री श्री जल मोरे — क्या विरामे हुकूमत नी पठा नहीं पन्दा कि जन जन आन्दोलन मेंबर त उपाय किया है तो जकर विरामे कोभी बावतल होण ?

श्री वैबीराम बख्खान — हुकूमत हो क्यारत करत भी कोभी करतल नहीं है ।

श्री गोपाळकाशी देव — काम माननीय मनी हो जाणतल भी स्वादिक विचारणी अर एती विधा मुभाणी कसरी धरिरे कस्यो तर तो काळिया बावत्या काजगी कथाकथन बास्त लल देतो ?

श्री वैबीराम बख्खान — महामने दाखीयात का यह काम सुसूज है कि किसी विचारको सुनके गांधी ने व राजा बाब अलि हुसरी अण्डा रखा बाव दाकि यह जपण बरे की तरल क्यारत क्यारत न है, नीर सुसूज की तरल क्यारत क्यारत दे ।

श्री श्री जेम्स मोरे — किस किस का कोभी बरक्या हो तो क्या सुनके मुठारणुण लक्ष्मी काल करन से विन आन्दोलन निमित्तले उमार है ?

श्री वैबीराम बख्खान — हुकूमत भी मबर में असी कोभी नीज काभी बाव तो लक्ष्मीकार की बाक्यी ।

श्री अण्णाजीराव पन्हाण — कबाल हातुक्वाच्या अन्वयाने त म गावणी तयार केली होती काय ?

श्री देवीलिंग पन्हाण — माज्याकर वही तयार मुदीव कानी नाही

श्री श्री जेजु मोरे — क्या गाविक के मुताबिक वहाँ के अन्वयाने भी तयार से बोली परस्पास कानके प ध खाला नहीं की गयी थी ?

श्री देवीलिंग पन्हाण — नहीं

Sales Tax on Livestock

*587 (572) *Shri Lambaji Muktagi* Will the hon Minister for Finance be pleased to state

The total amount collected during 1951-52 and 1952-53 by Patel and Patwaris by way of Sales tax on livestock of peasants who are neither traders nor casual traders ?

Minister for Finance and Statistics (*Dr G S Melkote*) No amount has been collected by way of Sales tax by Patel and Patwaris on livestock of peasants who are neither traders nor casual traders. I have already answered this question three days back in full detail.

श्री लखनास कोटवा — क्या कलरेवळ विहितार हातुक् को गावून हे वि को वेस्त देस्त किना काता ह मुकन फल वीर परवाखिगे न रिडीवळ की की ह ?

Dr G S Melkote In fact I informed the hon Member last time that if he could bring any specific case to my notice whatever act on the Government thought necessary would be taken. A circular was issued to that effect and I placed one copy of it on the table of the House the other day.

Appointments in Health Department

†*588 (580) *Shri Ch Venkatesam Rao* Will the hon Minister for Public Health and Medical be pleased to state

(a) Whether it is a fact that the Government did not accept the recommendation of the Public Service Commission to the appointment of Dr Ramchander Rao M R C P and appointed Mr Kulkarni ?

(b) If so the reasons for giving preference to Mr Kulkarni ?

---

†Answer to *588 (580) under Unstarred questions and Answers

سری مہدی وارھنگ - وہا سے ن تا سرو ۲۴ جولائی
سہ م ع کو ہو

ی گورنمنٹ کے ڈپٹی ڈائریکٹرز کے وہا سے ن تا ڈپٹی اسٹریٹس کلکری کی
واسی کا اظہار ہے؟

ی ہاں ڈپٹی و ڈائریکٹرز کے (Class II)
Medical Officer کے نام لکھے ہیں وہ ڈپٹی اسٹریٹس کلکری ہی
سروٹ میں ہی ہوں گے (Officiating Civil Surgeon) ہیں

ڈپٹی ڈاکٹر کلکری کو جو سب ڈپٹی اسٹریٹس کلکری کی طرف سے ڈپٹی
اسٹریٹس کلکری کے لئے ڈپٹی ڈائریکٹرز کی طرف سے ڈپٹی
(Deputation) دیکھا گیا ہے۔ ڈپٹی ڈائریکٹرز کی طرف سے ڈپٹی
(Demobilisation) کے لئے ڈپٹی ڈائریکٹرز کی طرف سے ڈپٹی
ڈپٹی ڈائریکٹرز کے لئے ڈپٹی ڈائریکٹرز کی طرف سے ڈپٹی
اسٹریٹس کلکری کے لئے ڈپٹی ڈائریکٹرز کی طرف سے ڈپٹی
(Higher Studies) کے لئے دیکھا گیا ہے

سری بی اے وینکٹ رام رائے ڈپٹی ڈائریکٹرز کے لئے ڈپٹی اسٹریٹس کلکری کے لئے
ڈپٹی ڈائریکٹرز کے لئے ڈپٹی ڈائریکٹرز کی طرف سے ڈپٹی

سری مہدی وارھنگ - وہا سے ن تا ڈپٹی اسٹریٹس کلکری کی طرف سے ڈپٹی
ڈپٹی ڈائریکٹرز کے لئے ڈپٹی ڈائریکٹرز کی طرف سے ڈپٹی

سری بی اے وینکٹ رام رائے ڈپٹی ڈائریکٹرز کے لئے ڈپٹی اسٹریٹس کلکری کے لئے
ڈپٹی ڈائریکٹرز کے لئے ڈپٹی ڈائریکٹرز کی طرف سے ڈپٹی

سری مہدی وارھنگ - وہا سے ن تا ڈپٹی اسٹریٹس کلکری کی طرف سے ڈپٹی
ڈپٹی ڈائریکٹرز کے لئے ڈپٹی ڈائریکٹرز کی طرف سے ڈپٹی

سری مہدی وارھنگ - وہا سے ن تا ڈپٹی اسٹریٹس کلکری کی طرف سے ڈپٹی
ڈپٹی ڈائریکٹرز کے لئے ڈپٹی ڈائریکٹرز کی طرف سے ڈپٹی

سری مہدی وارھنگ - وہا سے ن تا ڈپٹی اسٹریٹس کلکری کی طرف سے ڈپٹی
ڈپٹی ڈائریکٹرز کے لئے ڈپٹی ڈائریکٹرز کی طرف سے ڈپٹی

سری مہدی وارھنگ - وہا سے ن تا ڈپٹی اسٹریٹس کلکری کی طرف سے ڈپٹی
ڈپٹی ڈائریکٹرز کے لئے ڈپٹی ڈائریکٹرز کی طرف سے ڈپٹی

سری مہدی وارھنگ - وہا سے ن تا ڈپٹی اسٹریٹس کلکری کی طرف سے ڈپٹی
ڈپٹی ڈائریکٹرز کے لئے ڈپٹی ڈائریکٹرز کی طرف سے ڈپٹی

سری رنگ راج دتسنگ ڈا ڈیڈکڑ کے ڈا بولڈک سے من
 سری ہمای وارچنگ ڈکڑہ ۱۱۱ ام از ی ی من مریے اس اس
 وب مہیل ن مے

Unstarred Questions and Answers

Maintenance of Official Residences

*515 (482) *Shri M. Buchiah* (Sapam) Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state

(a) The expenditure incurred on the maintenance of official residences of Ministers during 1952?

(b) The expenditure incurred on repairs of the aforesaid during 1952?

Shri Mehdi Nawaz Jung (a) The total expenditure incurred on maintenance of Govt. buildings occupied by Cabinet Ministers during 1952 is O S Rs. 9,050

(b) Total expenditure incurred on special repairs to Government buildings occupied by Cabinet Ministers during 1952 is O S Rs. 11,288

Construction of Jalna Jalna Road

*517 (597) *Shri Ankush Rao Ghare* (Parbur) Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state

(a) Whether the construction of Jalna Jalna Road in Parbhani district has been suspended?

(b) Whether it is a fact that the level of the above road has been washed away by rains?

Shri Mehdi Nawaz Jung (a) There was a temporary stoppage of work in a section of the road for a few months due to certain legal complications but is resumed and being continued

(b) As the road surface has not yet been laid it could not have been washed away by rains

Construction of Tank at Taina

*518 (598) *Shri Ankush Rao Ghare* Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state

(a) Whether the Government propose to take up the work of constructing a tank at Taina, Parbur taluq, Parbhani district?

(b) Whether its survey has been completed?

Shri Mohi Narain Jung (a) Not in the present

(b) No surveys have been undertaken. A preliminary report in this respect has been called for from the Divisional Engineer, Jabalpur Division.

Excess Payment to Contractors

*521 (67) *Shri C. Sreeramulu* (Muzbun) Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state

Whether it is a fact that an excess payment was made to Pranjivan Gangaram, Contractor of Bhabharia project which was detected and ordered by the Audit to be refunded?

Shri Mohi Narain Jung No, but wrong payment was made which has been collected.

Repairs to Breached Tanks

*522 (729) *Shri G. R. More* Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state

(a) Whether any representation was made to the Government regarding repairs to the breached tanks of Keral Lakshmapur, Deglum taluq, district Nanded?

(b) If so, when will they be repaired?

Shri Mohi Narain Jung (a) Yes, but with regard to Lakshmapur tank only.

(b) The former has been included in the special programme of 1953-54 and will be taken up shortly. The latter has already been completed.

Deglum and Udgur Road

*523 (730) *Shri C. N. More* Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state

(a) The reasons for suspending the construction of the road between Deglum and Udgur since the last three years?

(b) Whether any application was submitted by the people of Deglum taluq regarding the construction of the aforesaid road?

(c) If so, when will the construction of the road start?

Shri Mehdi Nawaz Jung (a) Road construction from Deglun to Udga was never taken up in hand and so the question of its stoppage does not arise

(b) There were applications from the public for roads from Deglun to Khadka, Khadka and Udga

(c) The road from Deglun to Udga will be taken up when financial condition improves

Acquisition of Lands

*525 (780) *Shri K L Narayana Rao* (Yellandu Cantal) Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state

(a) Whether there is any dispute between the pattadars of Mines and P W D regarding the lands acquired by Pattadars as the Tungbhadra Project for the quarry purposes?

(b) Whether it is not a fact that the Chief Engineer of the Project did not settle the dispute in spite of repeated orders issued by the Minister for an amicable settlement with the Pattadars?

(c) Whether it is also a fact that this matter has been referred to the Legal Department and that the Chief Engineer has withheld relevant papers causing delay in deciding the matters?

Shri Mehdi Nawaz Jung (a) No. Certain persons have claimed to have obtained quarrying licences from the Mines Department for areas which already have been acquired by the P W D and the matter is under investigation

(b) No. This is not a fact

(c) The matter has been referred to the Legal Department at the party's own request. It is not true that the Chief Engineer has withheld any papers at any time

Scholarships to Scheduled Castes

*584 (722) *Shri Vishwas Rao Patil* (P.onda) Will the hon. Minister for Education be pleased to state

(a) The amount of scholarships given to the Scheduled Castes in Osmanabad district during 1952-53?

(b) Whether the Government propose to increase the amount during 1953-54?

Shri Devi Singh Chohan (a) The amount of scholarships in the District Scheduled Caste students for the year 1952-53 was Rs 1,00,112-00

(b) Government has no information as to the Scheduled Caste Trust Fund which deals with such matters

Scholarships to Scheduled Castes

*597 (723) *Shri Vishwanath Rao I and* Will the hon Minister for Education be pleased to state

(a) Whether it is true that the scholarships sanctioned by the Government for Scheduled Caste students of Sarda Primary School of Osmanabad district were not given?

(b) If so what steps have been taken by the Government in this regard?

Shri Devi Singh Chohan (a) The scholarship for the year 1951-52 sanctioned for the Scheduled Caste students of the Primary School at Satola have been distributed while those for the year 1952-53 are in the process of being distributed

(b) Necessary enquiries are being made in order to locate where the delays are taking place with a view to obviating them

Refugees & Rehabilitation

*598 (880) *Shri M. Buchiah* Will the hon Minister for Home be pleased to state

(a) The number of refugees who came to Hyderabad before the Police Action?

(b) The arrangements made to rehabilitate them?

(c) The amount spent on Rehabilitation camps?

(d) The number of camps existing if any and the number of camps closed down?

Minister for Home and Law (*Shri D. G. Bindu*) (a) 6,50,000

(b) Special camps were established in the city and districts for their rehabilitation

(c) A sum of Rs 12 lakhs was spent in the various activities in connection with the rehabilitation of these refugees.

(d) 18 camps were opened in the city and districts. All camps have been closed.

Osmania General Hospital

*510 (691) *Sri Ch Venkatesw Rao* Will the hon. Minister for Public Health and Medical be pleased to state

(a) The number of first class, second class and other junior doctors (both surgeons and physicians) working in Osmania General Hospital?

(b) The number of male and female nurses in the said hospital?

(c) Whether it is a fact that the supply of medicines in the Osmania Hospital is not enough to meet the requirements of the in-patients?

(d) Whether it is a fact that patients have to wait hours together to get admission in the hospital?

(e) If so why?

Sri Mehdi Nawaz Jung

Class I Medical Officers	10 (both Surgeons & Physicians)
Class II Medical Officers	30 (Including Women Medical Officers)
Honorary Junior & Senior Medical Officers	6
College staff attached to the Osmania Hospital —	
Senior (Professors)	8
Junior (Lecturers & Readers)	10
(b) Male Nurses	49
Female Nurses	146
(Including Probationary pupil Nurses)	

(c) No. There is sufficient stock of medicines. The General Ward in-patients are not asked to purchase medicines.

or plastic but these are given free of charge. Patient occupying the paying rooms and cubicles are asked to purchase special medicines and special plastic from outside.

(d) The Patient is admitted in the hospital soon after his arrival and after he is examined by the out-patient Medical Officer and within half an hour or so he is admitted in the ward.

(e) This question does not arise.

Allopathic and Ayurvedic Dispensaries

* 41 (787) *Shri Y Rama Reddy* (Narasapur) Will the hon. Minister for Public Health and Medical be pleased to state

(a) The expenditure that is being incurred on the doctors and staff and on medicines for the Allopathic hospitals in the State?

(b) The expenditure that is being incurred on Ayurvedic dispensaries in the State towards doctors staff and medicines?

(c) The expenditure that is being incurred on Allopathic and Ayurvedic dispensaries in Medak district towards staff doctors and medicines?

Shri Mohd Nazim Jung —

(a) Expenditure on Doctors & Staff	Expenditure on supply of medicines
Rs	Rs
49 55 109	10 25 257
(b) 8 30 894	82 890
<i>Allopathic</i>	
(c) 1 18 892	21 074
<i>Ayurvedic</i>	
10 897	1 860

Hospital in Narasapur Taluq

* 542 (788) *Shri J Rama Reddy* Will the hon. Minister for Public Health and Medical be pleased to state

(a) Whether it is a fact that there is only one hospital for 160 villages in Narasapur taluq Medak District?

(b) Whether Government will open such dispensaries at Danti Daulatabad and Gundola villages of the above taluq?

Shri Mehdi Nawaz Jung (a) Yes

(b) The establishment of dispensaries at Danti Daulatabad and Gundola villages has been earmarked for future consideration

Ayurvedic Dispensaries in Medak

*543 (789) *Shri J Rama Reddy* Will the hon. Minister for Public Health and Medical be pleased to state

(a) The number of Ayurvedic dispensaries in the State?

(b) The Number of such dispensaries in Medak District with particular reference to Natespuri taluq?

(c) The number of Ayurvedic dispensaries Government propose to open in the current year in the State with particular reference to Medak District?

Shri Mehdi Nawaz Jung (a) 57

(b) There are five regular and two grant-in-aid Ayurvedic dispensaries in Medak district. There is no Ayurvedic dispensary in Natespuri taluq at present.

(c) This depends upon the budgetary provision. Priority will, however, be given to the districts which have less number of Ayurvedic dispensaries i.e. Warangal and Nalgonda.

Manufacture of Tussar Silk

*544 (746) *Shri G Sree Ramulu* Will the hon. Minister for Commerce and Industries be pleased to state

(a) Whether any representation was made to the Government by the M.L.A. from Manthani for the manufacture of Tussar (Silk) in Mahadevpur area of Manthani taluq?

(b) If so what steps have been taken thereon?

Minister for Commerce Industries and Labour (*Shri Vinayak Rao Vidyasankar*): Yes. *Shri G Sreeramulu* M.L.A. Manthani taluq, had brought to the notice of this Department the potentialities for the development of the Tussar Industry. Due to lack of funds the scheme for the development of this industry had to be deferred.

I A and D A

* 47 (r12) *Shri G. Hanumantha Rao* Will the hon. Minister for Rural Reconstruction be pleased to state

(a) The amount of I A and D A paid to the officers of his Department who came to Hyderabad to appear in the regional competitive examination in 1952?

(b) The number of persons who appeared and failed from each district?

Shri Devi Singh Chaudhari (a) & (b) A statement containing the information till now received is enclosed. The remaining information will be furnished as soon as it is collected which is likely to take a little time.

Statement showing the total I A and D A paid to Officers in 1952

Sl. No.	Name of Officer	I A		D A		Not Paid	Total
		Rs.	P.	Rs.	P.		
1	Deputy Director, Waste Collection	648	4 0	182	0 0	27	Not known
2	Deputy Director of I & D Institutions, District Circle	66	0 0	7	5 4	14	Not known
3	Inspector of Schools Muzaffarpur	61	7 0	66	7 0	1	9
4	Inspector of Schools Muzaffarpur	Nil		Nil		0	0
5	Inspector of Schools Gulbarga	Nil		Nil		13	10
6	Inspector of Schools Mirzapur	Nil		Nil		61	61
7	Inspector of Schools, Mirzapur	Nil		Nil		Nil	Nil
8	Inspector of Schools Mirzapur	Nil		Nil		Nil	Nil
9	Inspector of Schools, Mirzapur	Nil		Nil		Nil	Nil
10	Inspector of Schools Mirzapur	Nil		Nil		Nil	Nil
11	Inspector of Schools, Mirzapur	Nil		Nil		Nil	Nil
12	Inspector of Schools Mirzapur	Nil		Nil		Nil	Nil

121 (86) *Shri Syed Akhtar Hussain* (Jungam) Will the hon. Minister for Commerce and Industries be pleased to state

Whether Government would still hand over the Sapur and Swastik Industries to Bula Bros. in spite of their failure to pay the first instalment of earnest money?

Shri Vinayak Rao Vidyalanekar The first instalment of repayment of the Government loan is not yet due.

Allwyn Metal Works

122 (87) *Shri Syed Akhtar Hussain* Will the hon. Minister for Commerce and Industries be pleased to state

Whether the Government have agreed to the appointment of Shri Irani as General Manager of the Allwyn Metal Works in spite of his previous removal from service by Government on charges of blackmarketing in steel and in spite of institution of a case on criminal charge against him?

Shri Vinayak Rao Vidyalanekar This is a matter which concerns the Board of Directors of the Company. Mr Irani was not originally removed by the Government but by the Board of Directors of the Company.

Taj Glass Works

123 (88) *Shri Syed Akhtar Hussain* Will the hon. Minister for Commerce and Industries be pleased to state

(a) Whether the Government propose to hand over the Taj Glass Works to Best and Co. an European concern?

(b) Do the Government intend to provide capital to the above Company to run the concern?

Shri Vinayak Rao Vidyalanekar (a) No

(b) No

Merger of Private Schools

124 (120) *Shri Madhavrao Neriske* Will the hon. Minister for Education be pleased to state

Whether the Government are aware that in spite of the orders of the Divisional Inspector of Schools, Anangabad,

for the unstarred primary schools of Kupari, Jandua and Chochra will be set Kalumuri village with the Government schools. It is proposed that the same may be taken by the Inspector of Schools, Dindigul District.

Shri D. C. Sankh Chaudhan Nos. 11 for the merger of private schools of Kupari, Jandua and Chochra village were received in the office of the Inspector of Schools, Dindigul.

Scholarships to Scheduled Castes

127 (121) *Shri Madhavao Naidam* Will the hon. Minister for Education be pleased to state

(a) Whether the hon. Minister is aware that the scholarship forms of the Scheduled Caste Students' Delegation village Kalumuri village were held up for one year by the Head Master of the School at Dunderkhele village with the result that the students could not obtain the scholarship?

(b) If so, whether Government will take necessary action against the Head Master of the school at Dunderkhele?

Shri Devi Singh Chaudhan (a) The answer is in the affirmative.

(b) The matter is under enquiry and on completion of the enquiry necessary action will be taken against the person or persons responsible for the delay. Steps will also be taken to see that such delays do not recur.

Schools in Jajin Villages

128 (710) *Shri G. N. More* Will the hon. Minister for Education be pleased to state

Whether the Government propose to open schools in the Jajin villages of Kandhamal village?

Shri Devi Singh Chaudhan The scheme for opening Primary Schools in the Nanded district will be discussed by the District Planning Committee Nanded from the 3rd to 5th June 1953 and priorities fixed for the years 1953-54, 1954-55 and 1955-56. Preference will be given to those villages which come forward with offers of help by way of finding accommodation and equipment, etc.

The general plan is to start one teacher school for every village having a population from 400 to 500.

Business of the House

Mr. Deputy Speaker The Question Hour is over. Now
Dr. G. S. Melkote

Shri L. K. Shroff (Ranchi) Sir, I rise on a point of order. Today is allotted for 15 minutes only to members but we are before official business can be introduced the House has in the first place to agree for that.

Mr. Deputy Speaker It is not a matter of official business but only introduction of a Bill.

Shri L. K. Shroff Whether it is introduction of a Bill or any lengthy business, I think that formality has to be gone through.

Mr. Deputy Speaker It is not necessary.

شری سید احسن نے اس وقت راج (Breach of privilege) کی ایک
درخواست کی ہے جس کا جواب دیا گیا ہے کہ اسے منظور نہیں کیا جائے گا۔

مسز بی بی اسکر سہیلہ بی بی (Consideration) کا اجراء ہے۔

شری سید احسن نے اسے جسے کہ لائن ۱۲۰ء کا ہے۔

Mr. Deputy Speaker Now Dr. G. S. Melkote

L. A. Bill No. XII of 1953 the Hyderabad Sugarcane Cess Bill

The Minister for Finance (*Dr. G. S. Melkote*) Sir, I beg to introduce L. A. Bill No. XII of 1953 the Hyderabad Sugarcane Cess Bill, 1953.

Mr. Deputy Speaker L. A. Bill No. XII of 1953 the Hyderabad Sugarcane Cess Bill, 1953 is introduced.

سری بی بی ایچ وینکٹ رام راؤ نے اسے کورس میں لایا ہے اور اسے
ہوم پر مباحثے کی طرح جواب دیا گیا ہے۔

Mr. Deputy Speaker This will be taken up after 8.00 p.m.

سری بی بی ایچ وینکٹ رام راؤ اس کا کوئی رد نہیں کریں گے۔

Mr. Deputy Speaker But it has been decided to take this up after 8.00 p.m.

We will now take up the next item of Agenda. As per Rules, Members can take only 15 minutes.

के मायः रूपे उक्त मसल तब भी भाषावार प्रातरचना आब बसाव जिन सबाको भी बोर पैलिग उतास सववार नही पावता । और जिनो निय रिजलन जिनो भी क्रियन की जवबाबी बनना हम नही पावता ह । आज भाषावार प्रात उतास उतास प्रातरचना को बचबोर बसवना नही पावती ह । अमरा युग प्रबुद्ध बनता जा रही ह । यह प्रात गयी ह कि अडमिनिस्ट्रेशन (Administration) तः प्रिः । भाषावता की विरस रचना होत पावती ह । और जना अन्ध रीजम (Regions) बनात बनरी ह । जिहसे ए व भाषावार प्रातरचना हमको कलम गइती बिनाहिक नही तः ओ व उत प्रात उतैव जाओ की छो छो रिज मो र्ने अडमिनिस्ट्रेशन के पिह्लवा से तः हीम बनता हवतः । रेजिन बाब को कय भाषावार प्रातरचना के प्रवत को लेबर कगो हा अनुवाद जाता ह जो अनुवाद की कीबिह नही की जा रही ह यह रूप र पापदे की बीज नही । जब इन भाषावार प्रातरचना कलम भी इन का बिब बात की तरह भी ध्यान देना होतः प्रि बिब तख से का प्रात बनतः आयेत यह पुरी तरह से डेलफ सफिउपट (Self Sufficient) बनने ह या नही । जो प्रात बनत यह ध्यान पर ए व अक्की तरह से कडे यह तरह ह या गयी जिन सब बातों को देखबर प्रातो को निर्माण बनतः होतः । बाब भाषा उत जाता ह तः महापम्ड बन जत बिब नुकसे नजर से हत बिब सबाओ नही देखते ह बल्कि हम को जो देखते ह वह पुरे हिन्दुवान की बणी से देखते ह । हम बिब नुकसे नजर से देखते ह कि यह हिन्दुवान अक पूरा राष्ट्र ह और सारे राष्ट्र की अक सङ्कति ह एक राष्ट्रमहा ह और बिबी तरह हर्ने बनता ह । यह प्रात जसक हुनारे बिजो में अक्की तरहसे नही बनती कि म छ यह अक राष्ट्र ह और बिबको पक्रे मजबूत बनता बाहिय और जना कीबी कलम त अडाला बाहिय बिबसे उत उतकार उतकार उतः भाषावार प्रातरचना बनतः मुकला हो गीतः । और प्रातीयता अन्धा बनती । बिब प्रातीयता का अदुबब हमतः यहा जमी कः तिया ह । जब कि यहा मुन्डी एरन्डु की अ अक्कमः मुन्डी तक हमको मालयः प्रि युवक कितना पुबवान हुआः आज हत पकः से प्रात के उतासो यहा उतन वा के बिब की तमार नही ह । जिस तरह यह भाषावार प्रात रचना के प्राई पाता बनती ह ता फिर हुनारी अक राष्ट्र बना की भाषा को दो मुससे बचका बनवना है ।

हुनरी बात यह है कि आज जो हमें हिन्दुवान में पबभावार योजना पुरी करनी है। हमने जो अक उता देस की बनावी के निय और प्रोग्रेस (Progress) के निय बनाया ह मुत पर हमें पढ़ने बाम करना ह। और अपनी सारी शक्ति मुत तरह उगाती है। जब तक हुनारे सामन कोबी अनिय न हो हुनारे देस आग नही बड सकता । भात सरकार की बिबका पूरा यकीन होतः बाहिय की मारः में अक भाषावार प्रातरचना के बिब नीय समय कामया ह जो फिर भाषावार प्रातरचना होही बानेयी ।

भाषावार प्रातरचना का जो रेकनपुता (Resolution) यहा लाया गया है मुसने जोक तरहीम की गयी ह कि क कर का जो बन गया ह मुसको लिकाता गया है। यह तो ठीक ही हुआ। बनेकि हर प्रात का कीबी अकम अन्य क कर नही होता है। हुनारे भात कि यह बुदी ह कि हुनारे सारे हिन्दुवान का अक कलवर है। हुनारे यहा कोबी सुब सुब का अकम अकम बनत नही होता है। भाषावार प्रात बनत के बाब भी हर प्रात का कीबी अकम कलवर (Culture) होत बाता है जैसी बात नही है। महापम्ड का कोबी अकम कलवर है और

भाषा बनी रहते होना है; विद्यमान कहीं कहीं भीषण (Pitiful) स्थिति (Condition) है।
 हम से क्या यह सिद्ध होना चाहिए कि हमारे देश में एक ही भाषा होनी चाहिए।
 और हमें यह भी ध्यान रखना चाहिए कि भाषा के अभाव में एक ही भाषा होनी चाहिए।
 और हमें यह भी ध्यान रखना चाहिए कि भाषा के अभाव में एक ही भाषा होनी चाहिए।
 और हमें यह भी ध्यान रखना चाहिए कि भाषा के अभाव में एक ही भाषा होनी चाहिए।
 और हमें यह भी ध्यान रखना चाहिए कि भाषा के अभाव में एक ही भाषा होनी चाहिए।
 और हमें यह भी ध्यान रखना चाहिए कि भाषा के अभाव में एक ही भाषा होनी चाहिए।
 और हमें यह भी ध्यान रखना चाहिए कि भाषा के अभाव में एक ही भाषा होनी चाहिए।
 और हमें यह भी ध्यान रखना चाहिए कि भाषा के अभाव में एक ही भाषा होनी चाहिए।
 और हमें यह भी ध्यान रखना चाहिए कि भाषा के अभाव में एक ही भाषा होनी चाहिए।
 और हमें यह भी ध्यान रखना चाहिए कि भाषा के अभाव में एक ही भाषा होनी चाहिए।

Thus A Combsly the request recommended to the Government to request the President of the Republic of India to recommend under Article No. 3 of the Constitution the introduction

भाषा के अभाव में एक ही भाषा होनी चाहिए।

Integration of the linguistic units of Hyderabad State into corresponding reconstituted linguistic provinces and of the Telugu speaking areas immediately in the proposed Andhra State.

तो कुछ भी भारतीयता का भाव नहीं है। यह सब विविधताओं से काम चलायी होना है।
 और हमें यह भी ध्यान रखना चाहिए कि भाषा के अभाव में एक ही भाषा होनी चाहिए।
 और हमें यह भी ध्यान रखना चाहिए कि भाषा के अभाव में एक ही भाषा होनी चाहिए।
 और हमें यह भी ध्यान रखना चाहिए कि भाषा के अभाव में एक ही भाषा होनी चाहिए।
 और हमें यह भी ध्यान रखना चाहिए कि भाषा के अभाव में एक ही भाषा होनी चाहिए।
 और हमें यह भी ध्यान रखना चाहिए कि भाषा के अभाव में एक ही भाषा होनी चाहिए।
 और हमें यह भी ध्यान रखना चाहिए कि भाषा के अभाव में एक ही भाषा होनी चाहिए।
 और हमें यह भी ध्यान रखना चाहिए कि भाषा के अभाव में एक ही भाषा होनी चाहिए।
 और हमें यह भी ध्यान रखना चाहिए कि भाषा के अभाव में एक ही भाषा होनी चाहिए।
 और हमें यह भी ध्यान रखना चाहिए कि भाषा के अभाव में एक ही भाषा होनी चाहिए।

और हमें यह भी ध्यान रखना चाहिए कि भाषा के अभाव में एक ही भाषा होनी चाहिए।

Telugu speaking areas of the Hyderabad State should be integrated with the proposed Andhra State in October.

असह्यकर उन मानी निर्भीक्ष्णत तो नहीं होता । हम छ महीन विद्यमान काल के लिए उम्मार ह ।

श्री गणेश शर्मा — मुझे अभी खुशी हुई कि आन्दोलन सबर विधोक्थित को कायम रखे बिना 11th (11th) के तो गानार बन से कम छ महीन के लिए एक करन के लिए संभव हो गय ह । उनी युती की गय है ।

विरोधी लक्षे एक नामानि संभव — दो बाप सुवर के लोको को संभवा ले ।

श्री बहादुर शर्मा — मेरी मरीज को कुछ हल तक गानार के उ महीन के लिए सब कर लेय । बिना सबर ले पाय मेरी उम्मत में आ रही ह । अरु तो यह ह कि अन्तर्देशी सुनय विद्रोह विद्रोह (Internal) ह । जयन सबर से ने अन्तर्देशी को रू कर दे तो विद्य उम्मत के और सुन उम्मत के माध में दोषी भाग विकार (Diffidence) रही छे जाय । बिना भी प्रयोग व (Proposals) बहू जाय सुनको सुन उम्मत से हुमेता विद्रोहाधीन (Cautious) किया जाय है । अहू तक किसी प्रय के उम्मत वा सदान ह सुनको दोनो उम्मत के सब संभव मानते है । नुवाहरण के लिए उम्मत जाय है कि कठोरारी विद्रोह संभव हो । तो बिनाको सुन उम्मत व संभव मानते ह और विद्य उम्मत के भी संभव मानते ह । कर्पणा (Corruption) संभव हो बिनाको भी दोनो उम्मत के सब संभव मानते ह । अनव्यवस्थागत (Unemployment) उम्मत से हूत जाय बिनाको भी दोनो उम्मत के संभव मानते ह । अर्थशास्त्रिक विषयविधि (Economic equality) हो जाय बिनाको भी दोनो उम्मत के सब संभव मानते ह । बिनी प्रकार से विभिन्निक प्राविशेय (Linguistic Provinces) हो । बिनाको भी दोनो बाय मानते ह । लेकिन अन्तर्देशी कहना ह कि ये सारी चीज व ही हुनी चाहिये बिनि विभिन्न अन्तर्देशी हुनी चाहिये कठोरारी उम्मत अन्तर्देशी अन्तर्देशी अन्तर्देशी विभिन्निक प्राविशेय पर प्राविशेय बायि उनी चीज सुनके उम्मत से जाय ही हो जानी चाहिये । भीमन् यह मेरी उम्मत व नही जाना कि यह कचे हो सक्ता है । बिन सारी चीजो को देख कर व बना सक्ता ह बाँसा कि एक बार उम्मत बायि उम्मत (Leader of the House) व कहा या बि जो कुछ सुनर के सबर मानते हैं और बिबर के सबर चाहते ह सुनके सबर बिना ही विकार ह कि बिबर के लोको अन्तर्देशी के माय चाहते ह और सुनर के भी चाहते ह यह उम्मतियेसारी के बाय चाहते ह । अन्तर्देशी बिन विभिन्निक प्राविशेय (Linguistic Province) काल के बारे में बाय भी हम संभव है ।

बिना के बाय बाय बन व बाय चीजें व उम्मत चाहता ह । बिन अन्तर्देशी के पीछे सुनका सुनका ही हेतु ह । अन्तर्देशी सुनके सुनर कोये तो मादुर बनया कि बिनाके सबर एक बहुत बनी गहरी पीनोदिकत बाय है । गहरी बाय बिन चीज को व उम्मत सुनके के जानन रकना चाहता ह । बिन बिषय पर बाय एक बिना भी अन्तर्देशी (Articles) बाय उम्मत सुनको मन पका ह । और बिधीनिम में कह सक्ता ह कि कुछ जो कि अन्तर्देशी अन्तर्देशी (Unsound elements) है वे सौय रहे ह कि बिनाके सबर कुछ अन्तर्देशी (Aids) बाय है बाँसा कि बाय कह सक्ता ह सुनके सबर सुनकी उम्मत रही ह । ये यह सुनोय सब उम्मत कहुना लेकिन ये कह सक्ते ह उम्मतियेसारी कि सुनकी बहू मेजायि (Majority)

अपन मनीफेस्टो (Manifesto) में अपन किस रेखा-चूजन को रखा गेता बाज जगो बाज न हुकावत जानकर भी बहु अपन किस हुक कयारनबादा की जामीन गी । एकी २ भा यह विवेकान हो सकेता न । केवल हाथ बाज यह बि गाम बावक बजल ब एके अमाने गता बज की परिस्थिति का भी बावदा केना सकरी हु । बाज देना तिन रिश्तान में ए बुलाता जानका केना सकरी हु । अपन हुन किरी बहुत भी न को चुन कर एक छापी भी बाज ब । न प्रयत्न कर हु । यदि अपन बकाम पर मुसकी बहुमिलत हो केवल अकसमी ज्यादा कम अमू को भी एमाने देतानार हु । हुन किरी हाका न नकरअबाज नही कर सकते । बिनाशिय न एगात बाजल हुति बाकसी दौर पर काइत की परिस्थि अकस दाका बादी इत की निर्माण परल की । गेता बाज समय पर बहु बाज होपी । बुकाके छारे पराजो की नाशक हुति अकसात बका । बिगिया काइत का जो संघा (Session) हुका बा बहु सेवन न किस ची न की मान गिया बका २ । बिरी किस न किस गीके पर बहु रेखा-चूजन बका हु बहु अकसात बाहुता हु । बुजल रटा बका हु ।—

The Congress approved of the steps taken by the Government of India in the matter of the formation of the separate Andhra State. These steps are in accordance with the policy laid down in the Congress Manifesto and the report of the Linguistic Provinces Committee appointed by the Indian Congress. While confirming the policy the Congress would draw special attention to the other factors which must be taken into consideration in any reorganisation of the present States in India, such as the Unity of India, National Unity and Defence, financial considerations and economic progress, not only of the whole nation but of each State. The successful implementation of the five Year Plan must always be kept in view. Any further steps in the direction of the reorganisation of States on the basis of language or any other basis will naturally depend on the stabilisation of the Andhra State.

यह बहु रेखाचूजन हु जिसकी कौषेड न हुकरबाज सेवन न बाड किया हु । जिनन बहु बाक हु जिनके बुला एक काइत दौर पर हुकावती बठकाकी बादी हु । जिसके अकसो के दिवसिने न बहुत बुकाके हु बुक बोकादा विदलकाप हो । कसा कि जमी बाज मददोन यह बिनाक बाइति किया हु कि कौमी बापीरके तिन बा बुक की गजामी के नियम सट हो जाय । तिनन न सगसता हु अबाकि रेखाचूजन के हु कि बाजहुमाने धानन फकीक बिबर फात (Five year plan) पैक हुवा हु । हाथ हो हाथ हुनको हुनारे वेक की विकसुति (Security) दौर बिबर (Defence) का भी अबाक होना जानकी हु । नीज हुकरी बाक हु बिनको हुन हांजक गी बुक सकते । किस रेखाचूजन के यहके वैवेकान के बुकाकिक अकसक के दौर पर बाज बना सकते हु कि कौषेड न किस चीज को मान किया हु और गजामदेड बाक बिगिया (Government of India) न जो बाध प्राप्त कानन का कसका किया हु बहु सही हु और बहु होना की बाकि (बाध सट कानने के विकसिने ने बिबर बाहु कज मुकरत हु हु हु और कानकी रिगेड भी धारा हुपी हु यह बादे नैवेकन को मानन हु । केवल बाहु रिगेड बावा होते हो हाकाड कसा हुने अकसे भी कौमी

बैठकर चले हूँ। गाँव जगै का जैव मरण कहा हुआ है। यह जानरी का मरण बहुत
अहम है। जिसम हवगवाय वैज्ञानिकों ने भी वे मान मकथ भी मुनस्त्रिक हो चके हूँ। जो
रेजरयून हासुध के समन जाया हू अमन अक हिस्या हू कि हवगवाय क दुख कर विव जाये।
तो म पुकना चाहता हू कि क्या वम नसी हाकता हू ? क्या हम आज हवगवाय के टाक कर संकेय जा
कि म्हा की फकीरगी गव म करीगन (I run I control) म्हा लिस्ट (D S) म
हू ? गाँव हमन जो मगा था रिया उ अमके मुताबिक ह्या हवगवाय म मय गरा पाह्ये
हू। अगर हवगवाय वैज्ञानिक का येते ७ तो यहा के दिनानकिताब के भी टपक हा प्रयग और
भिर म नही समसता कि जित तमके के मुताबिक जोमी काम हो सक्ता हू बाध गता म क्हा कि
जानकारी नसीम म होय जो वकह ये वणी विक्कते प्था होटी हू गवा कि मानरेकन मार धान
मिन म क्हा कि जानकारी लकीम कौरी हो पर हो जाय क्योंकि असे तहसीर के मोहववायन
अपन म्हा की सकारी बधान से बाककिपय रख सकेय और अकमिनिस्त्रधान का काम ठीक तरह
के हो सकेया भेकिव बाध गितन भी मानाकी मोहरान हू वनको पहले पूरा किम अगर हम
बिध सवात को नही थै। हमन अक्कयन म्हा सचकिता कर लिया हू कि जो वा स्टेट बन रहा हू
बुनका वनक्या क्या होया भाया मकते इनको मुकदान होगवाया हू हा कायवा होनवाया हू बिचकी
पहले बेकना पाहिम साध ही साध भाध स्टेट की बननवाया हू अमकी भाभाणी हाकन के सिहाय के
भाया तरककी होगी या इनकूरी होगी बिचका भी वनक्या हाकिम करा पाह्ये हू जिन
कीकी का सिहाय रखते हुन म म हर साह्य के क्हाया कि अमके रेज्यूशन म मकना तो ठीक हू
केकिन भाय हाकय ककी नही हू कि बिध कीके पर बिध नसेकी म दिन रेज्यूशन को सुन पास
कर सके। बिचकिप म अन्ते विरसतुवा क्कना कि बिध कीके पर वे मकना रेज्यूशन वापिस के।

The House then adjourned for recess till Half Past Two
of the Clock

The House reassembled after recess at Half Past Five
of the Clock

[Mr. Deputy Speaker in the Chair]

سرری محترم محی الدین (محفوظ نگر) مدبر استکسیر مہارے مائے رواج کی
سادت پر اسلوب کی ہم کا روزوں میں ہوا ہے چلنے چوموں رحمت کھی
دوہوں طرف سے اے اے حالات کا اشارے میں لظہار کیا گیا و میں حرکت کے سادی
اصولوں سے اسان کا جانا رہا لکن ہم غلط فہمیاں بنا کرے کی کوئس کھان رہی
حکا ارالہ لڑنا ضروری سمجھا ہوں اوس حالت کے آ لی ممبروں نے ہم غلط فہمی پیدا
کرے کی کوئس کی کہ جب جانا وری (شاہا شادی) رائس اسیکی
نوی آزاد رائس مصور کی حاسگی ورا کا ملی مرکزی حکومت سے ہوگا میں سے
سے چلے اس لحاظ مصور کو ورتنا چاہا ہوں ہم سے جو روزوں میں اس کا ہے اسکا
ھرگز ہم سے انوں لٹو م دی اور جس نے ہی اسکی ویاخت کی ہے کہ
سینہ ہندی سان میں رائسوں کی موجودہ موسم جو عر اصولی طور پر ہے اسکو موڑ کر

ہا اوائی امان رازرو م ہم ہوی چاہے تاکہ ہر صوبے کے عوام کو ہوسال کی
 ردگی ہرگز نہ کے مواقع ل نکلی ان راسوں کے حوی بھی اناں ہونکے و کل حد
 سادوں ر ہونکے نا ذ تمام رناسی اک دوسرے کی مذکر کے ورسے ہدوسان کی
 حویالی نا سس نکلی میں رسل مہرس نے فرے مندو ل کے ساتھ اس
 ہرک کے حلیں رے نا طہار تاکہ لیکر سکے ساتھ ساتھ انہوں نے ہ ہی کہا کہ
 ناگرس ان طار سے سادی ا لای ہوجی رکھی ہے لیکر وہ کا بولے انہوں
 نے حالنا ناگرس م کے ناسرے ہونے لھاو رکا حوا ہ د ا و ز ج رے ا ؟
 اور ہر د ما ہا ہونے کہا لھا ورس و لے ہوی ورا سہل (Immediately)
 کے حوالنا رکھے ہں وں سے د ب د ہوں ہے اور سس لیکرے اس نوری او
 ا ح ل ی کی وای کو ہی رفع لہرے کی ٹوسس کی او انہوں نے ہ کہا کہ حلیں جی
 ہونا حکومت لہور کے جسہ میں اسکے لیے آمادہ ہے کہ لہر راست جت سکی و
 اس اسکے کے ناکو اصلاح کو ہی م م جوڑ نا چانگا اس صلہ رحب اسے و
 آرسل مہر گولی ہوکے آوا انہوں نے لوی حواب جی دنا حائے اسکے کہ و اسکا کہہ
 حواب دے آوی ا جت لہور نوری کے الفاظ کے ارگرد گھوسے رہے آہر میں انہوں
 نے ا ہا رنگ دلا نا مطالبہ لہرے والوں کو گالان سائے لکے آوکھے لکے کہ ہ لوگ
 حو رناسوں کی ر ہرو سم چاہے ہں اس سے انکا منصو ہ ہے کہ ہدوسان میں
 کوئی راب نہ ہی ہوی نہ لوسکے ہ لوگ ہر ہ ذرا نہ مطالبہ کرے ہں نہ ہدس
 اور طہر (Cultura) ٹونا کرنا چاہے ہں حلد ناری سے کام لے رہے ہں
 کہے لہے انہوں نے ہاں تک لہدنا کہ نہ لوگ انی و سئل الیمس (Anti social
 Elements) ہں شہر مہاں عناصر ہں میں سچھا ہوں کہ اس قسم کا حال
 و لہے والے پندت ہں ہں اس سے سب الفاظ اسمال کرنا چاہا نہا لیکر اگر ا ح
 کروں ہا ہا ہرولوج (Privilege) کی حکم لداں ہا ہا ہوں اسیلے آہر ر
 کرنا ہوں اسوں ہے کہ وہ ان الفاظ کو اسمال کرے ہو نہ جی ہوجے کہ حسوب
 کانگرس نے صوبہ واری م بہاسا واری (Bharati) اناں ہر چاہی نہی ہوکنا و ہی
 ا ہی و ہل الیمس (Anti social elements) ہی ہوا انگریز ساراسٹ کے ہیکٹھے
 ہں ا وہ بھی جت ہم آزادی کا ہر لگائے لہے ہوا انگریز جی کہا نہا کہ نہ ہزار ہں
 نہ انی و سئل (Anti social) ہں و شہر آج آب نا نہی جی و طہر ہے
 ناگرس کے نام لہوا آج آوی و لڈس (Tradition) کو نا کرنا چاہے ہں
 ان ہی روا انا کو ہرواں چڑھانا چاہے ہں میں ہوجھا چاہا ہوں کہ اسوب ہی
 کانگرس کے سکرور ہراوون افراد ا ہے ہں حواس مطالبے کے حامی ہں کنا و سب
 انی و سئل الیمس ہں ؟ آنا حال ہ ہے کہ جس کسی نے نہ مطالبہ کنا کہ رناسوں
 کی شہر ہدوں ہسم کو ہوڑا حائے آواں کی ہسم بہاسا واری ساد ہر ہو ہو سب ہی
 سوسپل ہں ہلے الیمس کی ہا ہے اس مطالبہ میں کسوسٹ ہا ہوا ہوسلسٹ آوی
 نا کماں ہر دو ناری نا کانگرس سب سمی ہں آوا سب کی ہسم کہ ہانگہ ہے ہاں تک

کہ اسے جس نے ہی ، مانگ کر ہے جو کانگرس کے یک دہ دار عہدہ رہیں
نہی حیدر آباد پورڈس کا گروپ کے صدر نے بھی ، مطالبہ کیا ہے جس میں انکے انہوں
نے ، ہی کہا کہ جب کانگرس کے راجہ صاحب کو ہمارا ، سکا ہے تو کیوں ، غلام کو
ہانا جائے گا اب انکو بھی ، جس موصل التمس صحیح ہے ؟ اس لئے ، رہو لڑنے
کیلئے خود ایوب ایک کل ہند کسی شکل ، نہ گئی ہے اس سوال ، عورتا ، رہا ہے
اس حد و عہدہ کو آگے ، ہانے کی کورس کس طرح ہی ہے کہ ، یہاں ساوار ، راب
(भाषावार माह) ہمارے ، میں اس کسی میں خود کانگرس کے سہار ، وگ
کہا ، نہ سرگلا گل اور سری ، ح لنگا کے بارے میں ہی ، کا ہی حال ہے کہ ، وگ
موسل التمس ہے ؟ وہ مجاہد میں نے ابی جان کو اس عہدہ کے لئے ، مبراں کر دیا ، ہی
سری راملو کے بارے میں بھی ، کیا ، کا ہی حال ہے کہ ، و اسے ، اسے ، اگر ان کا
ان لوگوں کے بارے میں بھی ، ہی حال ہے تو ، ان کے میں ، حال کے ، نے ، اس سے
و ناند کچھ کہا ، ہیں جاہا کہ وہ ، ایک مغلانہ حال ہے ، سکا ، حال ہے ، وہ میں کی
ہاں کر رہے ہیں ، میں اس سے ، صاحب العاط اسمان کر سکا ، تھا ، پکن ، عاوس کی ڈاکہ
(Dignity) کا بھی ، حال آتا ہے اسے اس سے ، را کچھ کہا ، ہیں جاہا کہ
، میں مغلانہ ، کو اس سے ، کانگرس اور حکمران ، جامع ، نہ جاہی ہے کہ ، موجود ، ڈھانچے
میں کوئی ، لڑی آئے ، نہ اسے ، لوگ ، ، جاہے ہیں کہ ، حیدر آباد کو اس میں ، گروپ
(Disintegrate) کیا جائے ، ، فوراً ، ایک زمانہ میں خود کانگرس نے ہی ، اس کی
نہی ، لکن اس میں کہ آج ، جب اسکو ، نادر ملگنا ، تو وہ اس سے ، سہ چہ نہیں ہے ، مسطرح
وسوسل کے آگے ، حسب ان کی ، بھی کو جس ، کانگرس کے ، کہا کہ ، نہ سہری ، ہی ہیں
ہے ، آج کانگرس کا ، بھی میں ، حال ہے ، جو ، ہے اس سے خود ، جسے ، ہے ، ان سے ، اکثر
کردہ ہی ہے اور کہتی ہے کہ ، نہ سہری اولاد ، ہیں ہیں

نہ عوام کا مطالبہ ہے ، کانگرس کا مطالبہ ہے ، سرورون کا مطالبہ ہے ، کو ب
سرورون اور لکھری کے سرورون کا مطالبہ ہے ، ناندون کا مطالبہ ہے ، انکی ، اسے ، مانگوں
میں سے ، ہی ، ایک ہادی مانگ ہے کہ ، یہاں ساواری ، راب ، اسے ، جاہی ، حسب ، ک
انکر ، کا راج ، تھا ، اور سہار میں ، کا ، سلط ، تھا ، اور ، حسب ، جو ، آزادی ، کا ، دم ، بھرے ، ہے ، اور
جہاں ، انکی ، نہ ، آرزو ، نہیں ، انکی ، ، ہما ، نہیں ، کہ ، آزادی ، حاصل ، ہو ، وہاں ، انکی ، ، بھی ، ہما ، ہی
کہ ، انکی ، زبان ، میں ، برو ، کر کے ، کے ، ویسے ، ہونے ، مواقع ، میں ، سال ، اندھرا ، کے ، لوگ ، ہوں
نا ، سہار ، اسرا ، کے ، نا ، کرنا ، تک ، کے ، لوگ ، ہوں ، آکر ، لائے ، رہے ، والے ، ہوں ، سب ، کی ، ہی ، ہما
ہے ، کہ ، وہ ، انکی ، ہی ، زبان ، میں ، تنک ، کا ، اڈمنسٹری ، (Administration)
چلا ، ہیں ، لکن ، جو ، سہرا ، ، دار ، ہیں ، جو ، سہار ، ہیں ، اور ، کٹھنٹ ، ہیں ، وہ ، ، جاہے ، ہیں
کہ ، سہارے ، سہاروں ، میں ، انکی ، کے ، کار ، ہمارے ، جاہی ، ، سہارے ، سہاروں ، کا ، ہوں ، عورسے ، کا
ہیں ، ان ، ہی ، کو ، حاصل ، رہے ، اسے ، تصور ، کے ، حسب ، مانا ، اور ، ہر ، لائی ، طرف ، ہے ، اہ ، لہاں ، کیا ، گیا ، اور
نہیں ، سہاروں ، میں ، ہی ، جاہے ، مرکزی ، حکومت ، اور ، کانگرس ، اسلئے ، ہیں ، جاہی ، کہ

و آئے ان جوں تو روزں گریا، ہئی ہے وہ نظام کو راجہ کھوٹے رکھنا جاوی
 ہے اثر بار آباد اس کو ٹیس اسگریٹ کے موسط صاحب کو ہانا کا جو
 با گریں گو بسٹ کو خلور ہے و ہیں جاہی کہ نظام کو کسی سم کا دھکا چھے
 ان موعاب نے صے و را ون کی حد تک بل کے آلائی کرے ہیں ناب ذکر ہر
 نہ لہجے ہیں اسی موری جسم سے آلائی ہے جھا ہوا کہ وہ من صاحب کے سر
 انکو سام آے اور جاب جاب کہنے کا ہم ہیں آے کہی آے اور کہی کہہ
 کہیا اور عوام کے مطالب اور عوم کی اس حد و حد کو ہی موصول کہیا کہ موسی
 ناب ہے عوام جو ایک لہجے ہیں انکا احساس نہ ہے کہ جاری پلائی اور جاری
 جو حالی اسی میں مصروف ہے کہ ہم ای زبان میں انا انا برس جلاں جارتے
 سارے بار بار جاری زبان میں اہام اسی جارتے کھر (Culture) کی نری اند
 جاری موصول (Social) پلائی اسی میں مصروف ہے انکا نظری مقالہ ہے
 ان نو این مطالبے کا حق حاصل ہے وہ اس مطالبے میں من صاحب میں ہنر نا
 رنا ہے ہی تو لہجے کا کسی حد تک سے جان کے مابوں نے نظام نے اور نظام سماہ نے
 جان کی سوک سوک تو کہہ من لہجے کا ہے نہ نہ صرف سماہ سماہ کا ہے ہی ہوں
 ہے لکھنا ہر ایک جذب انکا بند اور انکی سوختا ہے بنا ہوں اس طرح
 انکا لگا ہوا گیا ہے ہی پادری زبان میں ہیں بلکہ وہی زبان میں گھنگو کرے د
 ہے ہر کہے گئے جو جو صورت میں ہزاروں دہیں میں لیسر میں کو جاننے میں دن
 کی وجہ سے لہجے میں لاجوں میں برجمے کی دہیں میں جے ہے ہارا اسیسر میں
 ناب ہوئی (Top heavy) ہے نہ عوام کا جمہوری حق ہے کہ وہ ای زبان
 میں کاروبار جلاں اسیسر میں جلاں اور معنی جلاں جس تک کا ہر ایک
 کو انکا لہارنا دنا ہے کہ وہ ہی پادری زبان میں آئے کاروبار جلاں اسیسر تک
 عہد ورا ہیں ہوگا اگر راستی جسم کو مان لیا جائے تو آہ لاج وصال آندھرا
 میں سہجے ہاج اصلاح سہارا میں روز میں اصلاح کرنا تک میں سم ہونے اس سے ح
 علیے کا حوالہ ہے اور جو مزدگاری پہلی ہوں ہے و دور ہوگی وصال اندھرا کا نام
 لانا نہ داب ہوگا و اس قابل ہوگا کہ بے رے راجہ میں آے دی کھلے کا تراک
 بے کا انڈسٹری ڈولپمنٹ (Industrial development) ہوگا اچ
 نہ ٹوٹا انکی سمی (Food scarcity) ہے و وز ہوگی اندھرا اس
 اس قابل ہوگا کہ ورا سے زیادہ وک پندا کر سکے ملگنے کے اصلاح میں آج جو
 ہونے اور سوک دور کا جا بکھا کر ورا اور کرنا ہمارے سرہاں (Surplus) اصلاح
 میں وہاں سے خد لا کہ وہ رہ جلاں کی کسی کہ ورا کا جا بکھا کر ورا لہجے لہجے
 (Railway Lines) کو دوسرے جلاں سے ملا کہ ایک رونا (Zone) بنا
 گا کہ ان تمام اس کی کل میں نہ کہ ایک نامعلوم دن کے تمام مسئلے کا
 حیا ہے پند حاصل ہے اکی وجہ سے عربوں کی زبان میں آگئی ہے اگر جلتے جلتے
 پھاسا واری پرات سارے جلاں و جو دن اسے کھیل دہی ہے اسکو پک اب

(Make up) کے معنی ہیں ایک اجزاء اور ان میں جو کچھ ایک سہری ہوگی
مذکورہ سے - عام اعداد کی ہیں اور ان سے لے کر 5 کے

یہ بھی کہا ہے کہ جب تک معاشی بحران دورہ 1957ء سے پانچواہری راہوں
کا - لہجہ میں نہیں جا سکا کہ کہہ اس سے البتہ (Five Year Plan)
کو دھکا دینا تک معاشی بحران کے سلسلہ کو اور پانچواہری بہت کے سلسلہ کو الگ
ان کے حل کرنے کی کوشش کرے ہیں لیکن یہ مابھی بحران کو دو 5 کے کا
شروع میں ہو سکتا ہے کہ کالجز میں - اعتبار ان کے باج اور ان میں
رہا رہی و ایک ہزار میں تک نہیں جا سکتا ہے ان کا سلسلہ حل ہو سکتا ہے کہ
اگر وہ کوئی نئے پیمانے کے جس میں ہم بھی ہیں اور جوہری کی طرف سے
والی ہے و ایک وجہ سے اس کی تک نہیں ہو سکتی ہے لیکن وہ مابھی کی طرف
خارجی سے علاقوں کی طرف جاری ہے - ہرگز ان کی طرف سے معاشی کی طرف
خارجی سے اور اس وقت تک دیکر اس میں چلانا چاہئے ہیں - پہلا یہ ہے کہ
یہ سوگ (Soviet) کی طرف جاری ہے جب کی طرف رہے ان کا سارا پروگرام
نوع گروہ میں عام پروگرام کے لئے ہونا ہے کسانوں کی موناہلی (Monopoly)
کو اور رکھے کے لئے ہونا ہے - یہی سب ان کے معاہدات کی ضمانت کے لئے
ہونا ہے اس کے - پروگرام بننے کے ساتھ پروگرام طے کرنا ہونا ہے اسے اسے حالات
پیدا کے ہیں میں سے معاشی بد حالی میں آباد ہونا ہے لیکن ہم رہے پروگرام
ہیں کہ جب تک - معاشی - ہو پانچواہری راہوں کی تکلیف میں ہو سکتی لیکن
میں کہہ سکتے ہیں کہ اگر اس کی تکلیف میں کر کے جو عوام کو واحد شروع کر کے
نمایا اور پروگراموں کی تکلیف میں معاشی کی رہی میں غائب یا اہم ہوگی آپ پارٹ
اور ان میں اس کے لئے فراہم کیا اور ان میں باکرا - ان میں ان کی تکلیف کا انجام میں کر کے
جو عوام کو اس کا مسئلہ کر کے - انہیں اس کے معاشی کا نگر میں سے اعلان کیا گیا کہ
اس کے معاشی میں - جا سکتا لیکن نالا کا - میں کو اس کے معاشی - مابھی برا
ان میں ان کے معاشی الی سول ہیں کر کے عوام نے ان کے رہنے اور اپنے حقوق - لئے اور
- و - ہر اور - اعتبار ان کے میں گروہ کو وہم کے ان مطالبات کے ان کے چھکا میں
ٹا - اس طرح - ہر ان میں اس کو وڑنے کا مطالبہ ایک دو ہزار ڈالوں تکہ کروڑوں
ام یا طلبہ میں ان کو وہ گہ سہ ہر گاہے کہ میں گروہ لاہ - ان گروہ سے اور وہ
( ) کے معاہدے ان مطالبات کو دنا - ہر ان کے میں کہہ سکتے ہیں کہ (ہم) کو
ہو - ہر ان میں گروہوں میں ہر ہر - ان کی اور ان کی بد حالیوں کی نالیوں اور
میں کی طرف پھر میں جا سکتی آئے - ان کے ان کی حد و چھندے اور ان کے میں لینا ہے
جہاں میں ہی رہتا ہے ہر - ایک سہد میں ہرے تکہ ہر حکم سے ان سہد
وہاں کر کے اس لئے میں کہہ سکتے ہیں ہر اس کے اس لئے اور - ح - ہر ہر ہر
کہ جسے کہ - ان کی مابھی کیا میں میں اس میں سے اس میں ہر حالی ہر آ رہا
ہے) اہل کراہوں (ہم) لوگ - ان ہوں نا ہر) کہ اس میں ہر ہر ہر

కట్టగా పరిశుభ్రము అయిపోతే మునుము కంటే 1000 సంవత్సరములునుంచి ఈ పుస్తకం
కాదు నవము కావినట్లు క్రింద వలె జూడు వున్నాయి ర క.వ స్వరంగ వాయువులు
వీల్యములున్నాయి ఎ ట్లె యాకావీ అయిన కలువల స్వరంగం వచ్చింది అందులకు ఏకాం
కావినట్లు క మం పరిశీలించు వ వ లో అందరకు చెబు భాష.వ.క - స్వరంగ కాలంబడ
కాళ్ళదేవతకు ఎమాదిరి ప్రశీలనాలో ఆ విధంగా వ్యాఖ్యానము ప్రమీమం లు లు వరకు కాంపూరు
ముందు అంద్రకాస్త్ర ప్రారంభం కావినట్లు కలువల దీనిని వివరించు యాము దీని
కొము ప్రయోగములలో అప్పే వున్నాయి ఇది కట్టె తప్ప దుకంబునవి కూడా
చెబుతున్నాయి కాని ఈ భాషాకట్టెని వివరించు అన్య కౌన్సిల్ వలె అవ్వాయి ఆ
విషయములో? ఇదివరకు కొంచువునాలో స్వరంగ సంస్కృతమునది అంబు విన్నాళ్ళు గా
కావేది ఆ విధ గా విన్నాళ్ళు గా అన్య కౌన్సిల్ కి ఈ భాషా వ్యాకాన గాన గర్భా
అంటూ ఆ స్వరంగ సంస్కృత వైదివి కొంచువునాలో తలచి కి (Shapo) కి రుక
వారు పెరుగ కట్టెయేదా కు వీరారు ముదోకానికి వచ్చినప్పుడు మదోకాకు మెళ్ళ
వెళ్ళిపోయే అప్పుడుకాకా వేకు అంతా విన్నాళ్ళున్నా దుంది ఎక్కడోకట్టె మీ కాళ్ళ
కాళ్ళెళ్ళు అయిదు దోళ్ళు, మదోకాళ్ళు అప్పుడు ప్రాణము విరంబు గా దుకంబాదు
కెప్పెయే ఎటోలో (Divided Policy) కొంతకాలం అంద వీ దు కట్టె వారు
దొడ్లప్పు ఆ విధ గా ప్రవీద వారు ఈ దోకాన్ని వదలిపెట్టి ఎటూ అన్యక సంస్కృత వైదివి
ఎవరికొప్పుడు వారు స్వరంగము కుంది మరలం చెప్పారు పూర్వకాలంలో కాలిక్యకు
2,000 సంవత్సరం ప్రందు అంద భారతదేశం గా దోకాన్ని ఎట వేదాని వేదానికొకటారు
ఆ చూకాళ్ళు అప్పుడు వ్యాఖ్యానము వేదానికొకటారు వే ఎటారు అయిన యేదే వీరకే
కట్టెలో అప్పుడు దానిని విశేష్య కొవారు మం అందరికొకటాన్ని దొడ్లది అప్పటి మీరు
కాళ్ళి, మేముకాళ్ళి, యా కాలి

క గాంధీయర్లు - అట్టె భేదమున్నది

శ్రీ యో యన్యకౌన్సిల్ - భాషాకట్టెనిగా వివరించుచుండో భవంబు అప్పుడే
విన్నాళ్ళు వేదాంబునో భేదం దుంది ఆ విధ గా యానుకుంటే మం ఏమీ వేదానికొకటారు
మెరుకు కట్టెయేదా కుంపి క్షేమం మేదకాకాంకాన్ని విన్నాళ్ళుగా వని యన్యకట్టె
అయివేది దోకాన్ని క్రింది - వేదానికొకటారు అంద మం గింది కట్టెకొక
కానికి కట్టె కుంబుగా వున్నాము ఇందోకానికొకటారు అట్టె వున్నాము దోకాను
వ్యయంకట్టె వేకు ఇందులో ఎన్న కార్ణములు ఇంకొకటారు చెప్పినట్లప్పుడు
వాలిద వివరముల భేదం మం అందరికొకటారు మోకాకా కే ము మోకాకా
కొంట్లలో ఎట వారు మోకా ఎటోకా ఎటోకా దానిని కవారు విన్నాళ్ళు వేదాని
దు కే మంబు మం (Stability) యాకొకటారు (Independence) వచ్చి
అయిదు సంవత్సరములకాకా కాలం మేము క్షితిలో దొడ్లది ఈ వాళ్ళుడు సంవత్స
కాలో వచ్చినట్టెలో ఎదుకొకటారు వచ్చింది అట్టెకాకామోకా కుంబు ఈ వచ్చిన
(Independence) విశేష్య కొవారుకొకటారు దోకాన్ని విన్నాళ్ళు వేదాని యాకొకటారు
క్రింద వేదాని విధ గా వేదాని కట్టెయేదా కుంపి వేదాని ఆ విధంగా వేదానికొకటారు కుంపి

जिस मांग को सरकारने जोगी की जल्दीयत बिना के खेती होनी चाहिये। बिना की जल्दीयत से जिन तरह से पाकिस्तान टिकना खुदी टापीय की जल्दीयत रखना के जोगा के यह भाषाकार प्राप्त करना की मांग विजय की है। जिन तरह से ब होने का राज बिना या एक तरह से कश्मिरी मांगी है। मुझ यह कहना पड़ता है कि वे एक कांशेरी हैं और काश्मिरी जिन अस्तुत की वज से कम ११२ से उसनीय किया है मुझको है है नहीं मुझका चाहिन। न था आरिखक पत्र से मुझा बाह्या है कि क्या भव भवान जसक कीबध या जो काश्मिरी के बंध भवना बाध एक रहे व बिहीन जिस भाषाकार प्राप्त करना के मूवमें (Movement) की जग्या है और बिहने प्रस्ताव रखकर प्राप्त कि है अरको तो वे जिना की जल्दीयत के मानन के पिय दवारा है? ये ज एकसे है लेकिन अयोराधन के जोग बला नहीं बहने। अरको जलन वा अरिाकार है। यह बाह्ये की कह सकते है और मनन कादी की और प्रस्तावों को ब भूव नी सकते है। सब साथ बुझो पड़ा कि अगर भाषाकार प्राप्त करना करे तो हिन्दुस्तान में हर एक प्रॉविंस (Province) परिपालन की तरह न हो पायगा। एक भाग का आरनी ठूठरे प्राप्त न गही जा मनेया और मुक्तिक पया होके। जिनाबद जेनी यकी परमिट (Permit) के जग्याण पया होय बहुत की नीय मुहोन नेव की। आग बल करन होय यह भी कड़ा कि हुनारे बराबर वा बरबर और सीतामिटी काय होनी न गही समझना कि हुबराबाय की कीमती सीतामिटी का बरबर मुतरा है। बल तरह यह कहा था है कि हिन्दुस्तान का क्षेत्र कमर है हिन्दुस्तान के राष्ट्र है। हम जिना सब चीजों को मानते है प्रॉविंसियलियम (Provincialism) की या किसी ठूठरे राष्ट्र के नियम की नीय यहा नहीं कही गयी। लेकिन जितके बाबजूद यहा यह बचाव किया जाता है कि अगर हम भाषाकार प्राप्त करना करे अतुन महाराष्ट्र विद्याल बाध या अन्य बर्नाटक बवान हो न सकिन है कि हुनारे यहा पाकिस्तान के जसे और बकी राष्ट्र पैदा होय। जिन तरह से यहा एक राष्ट्रता की भी मानना है अतुन विरोध पया करन की कोशिश की जा रही है बीया जग्या वा यहा है। न अतुन अरिखक मंत्र के विभाग ने क्या नीय है मुझको समझ गही सकता लेकिन न समझना है कि मुझके प सारे बचाव जलनकनी पर मसगी है। भाषाकार प्राप्त करना के मांग यह गही है कि जो भी गया पाकिस्तान बने या हुनारे हिन्दुस्तान का बदलाव हो बाय। जिन तरह की जग्यतायों में आरिखक मंत्र प्रविष्ट न हो। हुनारे सूबे की रचना भी है कि तीन तीन बवान जोगयक जोग यहा रहते हैं और जिनकी बजह से यहा के अरिखकियत न बकी विकसित पया होयी है। और बाध कर बगहरी हुकूमत का अरिखक यहा के जोगी की बवान में गही बजहा है जिना जिना जिनको बयानी मानने न बगहरी हुकूमत गही बहा का रायदा। यह तो बनावडी (Democracy) का निरीपक (Principle) है। हुकूमत की टकी बगहरी यहा का सफा है जब कि यहा के आग जोगी की भाषा न बहा का गुरा ब्यबहार ताकीय अरिखकियत और बाकी सब चीजें होती हो। जब तक न चीजें गही होती तक तक यह गही कहा जा सकता कि हम बनावडिक सिं सफल (Democratic principle) पर जलनके बजा रहे है। किसी नियम बनावडी के सिं सफल के रहत ही यह भाग की गयी है और जिनो के रहत कोचन न अपन प्रस्ताव पहले रखे। जब यह प्रस्ताव यहा पेश किया गया तो जब अरिखक मंत्र ने यह टकीयन किया कि हम जिन प्रस्ताव के जलो को मानते है लेकिन जिना पर बमल करने का यह बल गही है। अतुन और दोरी बैर ठूठरे की बकरत है बगहरी बगहरी। लेकिन न अरिखक मंत्र का आन जिन प्रस्ताव की तरह आरिखक करना बाह्या है कि जिनके हुनने क्या मांग की

वा हावुके करीबक व बा जम वा महापाठम रवते वा म जालिया ए ... ता। मग वु-
 होग धीर बहु इलाग और बहु होला और गिग लखते बा यभावा। [वा.अ.०३ वा ए ए ए
 केपठ (Chopra) ववा होय ता इर विवात विवात ए ... वि ए वि ए वि ए ...
 होला कि बाग बेगो की टिक कोना वीन बाहोले। अवा ए ए ... ए ... ए ...
 क्या हो रहा है? महा लक कर्ना क के मज्जाद से वेग ए ... ए ... ए ...
 के सिचिने व अर काज कटी कमीशन (B. H. V. (C. M. S. M.) म् ए ... ए ...
 और मज्जा ह कि वेपदव (R. C. S. M.) ए ... ए ... ए ... ए ...
 मिकटे की सी एनी मजावर तीर क्वींवा हो रही है? अर ... की ... ए ... ए ...
 बाह माधवाजी केगे के सव गजिजाकी की मगी ह और ... की ... ए ... ए ...
 एवदमठ के इलाक क्का वा देह दो रह कर एका ग एव ए ए ... ए ... ए ...
 v. m. s. M. S. M.) है? म क्का वा वा है सि विवात म क्का म की ... ए ... ए ...
 बहु क्का क्या और क्का की म क्का के विम एव ए ... ए ... ए ... ए ...
 एक वही मजिजाकी की ह मराठवा का जो रिपट (R. J. C. S.) ए ... ए ...
 के बहु क्का के विम एव ए ... ए ... ए ... ए ... ए ... ए ...
 क्का क्का है? क्का क्का ए ए के विम महा एव ए ... ए ... ए ...
 मिकटर का विम उर रही है ... वीन बहु प्रीकट युग एव ए ... ए ... ए ...
 एव ए ...
 ए ... ए ... ए ... ए ... ए ... ए ... ए ... ए ... ए ...
 ए ... ए ... ए ... ए ... ए ... ए ... ए ... ए ... ए ...
 ए ... ए ... ए ... ए ... ए ... ए ... ए ... ए ... ए ...
 ए ... ए ... ए ... ए ... ए ... ए ... ए ... ए ... ए ...
 ए ... ए ... ए ... ए ... ए ... ए ... ए ... ए ... ए ...
 ए ... ए ... ए ... ए ... ए ... ए ... ए ... ए ... ए ...
 ए ... ए ... ए ... ए ... ए ... ए ... ए ... ए ... ए ...
 ए ... ए ... ए ... ए ... ए ... ए ... ए ... ए ... ए ...
 ए ... ए ... ए ... ए ... ए ... ए ... ए ... ए ... ए ...
 ए ... ए ... ए ... ए ... ए ... ए ... ए ... ए ... ए ...

Shri Ramas Ballashansao Deshpande (P. U. N.) He has
 Member from Purbhani has not understood the spirit of
 my speech He is simply mis stating facts

(As ho is Member — He is not mis stating)

की मज्जाबीधन मज्जा —मने जो विम हावुके ने हुता क्वीं व क्या रहा है। मुगवि ए ह
 कि बाग का सीक मिकटे क्का हुआ हो।

Shri R. R. Deshpande The hon member has not under-
 stood properly what I had said. He is simply mis placing
 facts. What he says is wrong.

ಮಾತುಮಾತಾಗಿ ಅನೇಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಈಗೇಕೆ ಈ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಿದ್ಧವಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳುವ ಸೋಲಿಯಾಲಿಯರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡಲಿ ಎಂದು ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಒಂದು ದೇಶದ ಪಕ್ಷವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಧಾನ್ಯವಾರು ಪ್ರಾ. ಕರಣನೇ ಹಿಂದುಗಳಾದ ಐಕ್ಯತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾತುಗಳ ಆಧಾರದ ಅದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಎಂದು ಭೋಷಣದವರು ಅವರು ತಾವು ಮೊದಲು ಕೊಡಲಿಸಿದ ಚುನಾವಣೆಯ ಭೋಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ

ಈ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷದ ದರೂ ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಧಾನ್ಯವಾರು ಪ್ರಾ. ಕರಣನೇ ಅವಶ್ಯಕ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ತಿಲ್ಲ ಭವಗೆ ನೆನಪಿರುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಪಕ್ಷವೂ ವಿರೋಧವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಮಾಡಿದ್ದಿತು

ಆದರೆ ಈಗ ಈ ಪಕ್ಷಗಳು ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಮಹತ್ವವನ್ನು ನೀಡಿಕೊಂಡಿರುವುದೆಂದರೆ ಯಾವ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಒಂದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಮಹತ್ವದ ಕಾರಣಗಳ ಬೆಸೆಯುವ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅದೇ ವಿಷಯವನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಆಪತ್ತುವಾರವನ್ನು ಮಗಡಿ ಹಮ್ಮು ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯನ್ನೂ ಕಲ್ಪಿಯನ್ನೂ ಬೆಳೆಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಈ ಪಕ್ಷಗಳ ಒಂದು ಮಾರ್ಗ ಇದನ್ನು ಅವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು, ಅಷ್ಟೆ

ಆದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ತಾನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಯಾವ ಮಹತ್ವವೂ ಧಾನ್ಯವಾರವನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಈ ಧಾನ್ಯವಾರಿ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಈಗಿದ್ದು ಅದು ಮಾನ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಆದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಮಹಾಸನ್ನಿ ಅದೇಕೆಂದ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತ ಸಂಸ್ಥೆ ಆಧಾರದ ಅದು ಪಕ್ಷ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತರುವಾಗೆ ಮೂರು ಮಾತುಗಳನ್ನು ನೆನಪಿಪಡಿಸಿ ಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ (The possible the expedient and the becoming) ಧಾನ್ಯವಾರು ಪ್ರಾ. ಕರಣನೇ ಸಾಧ್ಯ (possible) ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದೆ ಇದ್ದು ಎರಡನೆಯದು (ಸ. ಬರ್ಲೋಟೆ) (The Expedient) ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ಧಾನ್ಯವಾರು ತಳೆತೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ಐಕ್ಯತೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಈಗಿನ ವಪರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂಬುದು ಮಹತ್ವದ ಪ್ರಶ್ನೆ

ಆ ಧೈ ಪ್ರಾ. ಕರಣನು ರಚಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಗಣನೆ ರದ್ದಿ ನಿರ್ಣಯಿಸಿದಾಗೆ ಮಹಾಸನ್ನಿ ಅಂಥ ಕಮಿಷನ್ನಿನ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿ ಸರಸ್ವರ ದ್ವೇಷವು ವಿಶೇಷವಾಗಿತ್ತು ಅಂಥ ಮೂಲಕರಣಗಳ ಗರಣೆಯಲ್ಲಾಗಲಿ ಮಹಾತ್ಮನೇ (Insultation) ನಲ್ಲಾಗಲಿ ಕಮಿಷನ್ ಕೆಲಸಗಾರರು ಇರುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿತ್ತು ಹಾಗೆಯೇ ಕಮಿಷನ್ ಮೂಲಕರಣವನ್ನು ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಥರಿದ್ದು ಇದನ್ನು ಕಷ್ಟವಾಗಿತ್ತು ಈ ರೀತಿ ದ್ವೇಷವು ಬೆಳೆದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಹದಗೆಡಬೇಕೆಂದು ಆಧಾರದ ನೆನಪು ಅವರು ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ಸರಕಾರಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಸರಸ್ವರ ಸಹಾಯಭೂತಿ ಸ್ವೇಚ್ಛಾವದಿಂದ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯಿಸಿಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟು ಎಂದರೆ ಪ್ರಾಂತ್ಯಕರಣನೇ ಬಹಳ ಸುಲಭ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು

ಮಹಾತ್ಮನೇಯವರೂ ಇದೇ ಮಾತನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಿಕ್ಕಿದ ಬಳಿಕ ಧಾನ್ಯವಾರು ಪ್ರಾಂತ್ಯಕರಣನೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮುಂದೆ ಒಂದಾಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದರು ಅಂಥ ಮಾತುಗಳ ಮಹತ್ವವು

ನಮಗೆ ಈಗ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿದೆ ಕನ್ನಡಿಗರು ವಿಶೇಷ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬಳಸಿ ರಾಜ್ಯದ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರನ್ನು ಸೇರಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಹಿಡಿಯುವ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಮದದ ಬಳಕೆಯ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಗೊಂದಲವಿದ್ದರೂ ಮುಂದೆ ಇದಿಯ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಇವರ ಭಾವನೆಗಳು ಎಷ್ಟು ಉತ್ತೇಜನಗೊಂಡಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕೆಲವು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಆದವಾಣಿ ಅಲ್ಲದೂ ರಾಯಚೂರಿಗೆ ಈ ಕಾಲೂ ಕುಳಿತು ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಸೇರಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುವ ಹೀಗೆಯೇ ಅನಂತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಗಣ್ಯ ಕನ್ನಡದ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಿಗರು ದುಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಲು ಹೀಗೆ ಆಯಾ ರಾಜ್ಯದ ಬಹುದು? ಇದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಬಿಡುಬಿಡುಮಾಡುವ ಶಾಂತಿಪಾಲನೆಯನ್ನು ಒಂದು (Board of Administration) ನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಿ ಶಾಂತಿ ಪಾಲನೆಯನ್ನು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು.

ನಾನು ಬಳಸಿ ಕಾಲೂಕು ಮುಂಚಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಈಗ ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ವಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಒಂದು ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಪರಿಷ್ಕೃತಿ ಹೇಗೆ ಬಂದ ಗೊತ್ತಾದರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಆ ಫೈನಾನ್ಸ್ ರೆಕಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಅದು ಒಂದು ಶಾಂತಿಪಾಲನೆಯನ್ನು ರಚಿಸುವಾಗಲಿ 1952 ನಲ್ಲಿಯೇ ಅದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಮಾಡೋಣ ಅಂತಹ ಉತ್ತಮ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ನಾವು ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿ ಮುಂದೆ ಬರುವುದು.

[Mr Speaker in the Chau.]

ಕನ್ನಡಿಗರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇವು ಮೊದಲಿಗೆ 29 ಅಥವಾ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚೋಗಿದ್ದವು ಕಾರಣವೆಂದರೆ ಗೋಪಾಲನವರಿಗಿರುವ ಪ್ರದೇಶವು ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರನ್ನು ಅನಂತರ ಸರಕಾರದ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಮುಟ್ಟಿಸುವುದು ಒಂದು ಒಂಟಿ ಮನೆಯೂ ಕರ್ನಾಟಕದ ಸರ್ಕಾರಗಳು ವೇತನಭಾಗವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡುವುದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿಯೂ 29 ಅಥವಾಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಷ್ಕೃತಿ ಹೇಚ್ಚೋಗಿದ್ದ ಕರ್ನಾಟಕವು ಈಗ 29 ಅಥವಾಗಳಿಗೆ ಅಧೀನವಾಗಿದೆ ಕನ್ನಡಿಗರು ಹೆಚ್ಚು ಸಹಾಯ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒಂದಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಕುಳಿತು ಹೆಚ್ಚೋಗಿದ್ದ ಕನ್ನಡಿಗರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಅಥವಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾದದ್ದು ಏಕೆಂದರೆ ಯಾವ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿಯೂ ಅವರು (ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರನ್ನು ದುಟ್ಟಿಸಿ) ಬಹು ಸಂಖ್ಯಾಕರಣ ಇವರ ಕೂಡುವುದು ಈಗಿನವರೆಲ್ಲ ಅದುಮಿದ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತಗಳೆಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಿಭಾಗವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡಿದ (Dhan Commission) ಸಹ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತವು ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಲೇ ಹೇಳುವ ಒಂದು ಸ್ಪಷ್ಟ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತಗಳೆನಿಸಿದುದರಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಅನ್ಯಾಯವಾಗುವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಅದು ತೋರಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ ಕನ್ನಡಿಗರಾದರೂ ಬಹಳ ಉತ್ಸಾಹವಿದ್ದಾರೆ ಅತುಲರಾಗಿದ್ದರೆ ಅದೇ ನಾವು ಪರಿಷ್ಕೃತಿಯ ಮುಖಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ ಈಗ ಮದ್ರಾಸ್ ಕನ್ನಡಿಗರ ದಮನಗೊಂಡ ಕನ್ನಡದ ಭಾಗವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮೈಸೂರು ಸಂಖ್ಯಾಕರಣ ಸೇರಿಸುವ ಒಂದು ಸೂಚನೆ ಬಂದಿದೆ ಅದು ಮತ್ತು ಕೊಡುವ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ ನಾವು ಕೇವಲ ಮೂರು ಅಧಿಕಾರಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗುವುದು ಮೈಸೂರು ಮಂಜೂರು ಮತ್ತು ಹೈದರಾಬಾದು ಅಥವಾಗಳಿಗೆ ಆ ಮೂರು ಅಥವಾಗಳು ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅಥವಾಗಳಿಗೆ

ಯಾವ ವಿಶೇಷ ಸ್ವಲ್ಪ ಪರವಸ್ಥೆ ಮಾಡದೆ ಕನ್ನಡಿಗರನ್ನು ಸಮೀಪ ಕ ದ ತಾಗುವುದು ಬೆಂ
ಬಾಳು ಪ್ರಾಂತದ ಕನ್ನಡದ ಭಾಗವನ್ನು ಮತ್ತು ಹೈದರಾಬಾದು ಪ್ರಾಂತದ ಕನ್ನಡ ಭಾಗವನ್ನು
ನೀರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಪರಿಶ್ರಮ ಬೆ ಕೆಯಲ್ಲಿ ಏಕೆಂದರೆ ಇ ವು ಪಂದ್ಯತೆಯನ್ನು ಹದಗೆಡಿಸಿ
ಭಾರತದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಏಕೈಕ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ದ ಪೊ ದರಿ ಕೊಡುವುದು ನಮ್ಮ ಇಷ್ಟವಲ್ಲ
ತಕ್ಕ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಈ ಲಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು

ಇದೇ ಮಾತನ್ನೇ ಎಲ್ಲ ಈ ಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರು ಹೇಳುವುದು ಭಾಂಕದ ಈಗಿನ ಸಂದಿಹಿತಿಯಲ್ಲಿ
ಏಕೈಕ ಶಾಂತತೆಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯ ದ ಮತ್ತು ಈ ಮುಂಚೆ ಹೇಳಿದ ಕಾರಣಗಳ ಜನಿಯ ದ
ಭಾಷಾವಾದಿ ಪ್ರಾಂತಗಳನ್ನೆಗಾಗಿ ಈಗ ಅತ್ತು ಒತ್ತಾಯ ಪಡಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದ
ನಾವು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಈಗ ಬಂದಿರುವ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವ ಪ್ರೆಸ ಗಳು
ಈಗಿನ ಕಾರಣಗಳು ಇವು

ಆ ಪ್ರ ಪ್ರಾಂತಗಳೆಂದಾಗ) ಅದು ಸುಲಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಬಾಳಲು ಅದಿ ಇವರಿ ಅನ ಕರ
ಬಲದ ಪ್ರಾಂತಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲ ವಾತಾವರಣವು ಉ ಭಾಗ ವುದು

ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರಿಗೆ ಈ ರೀತಿಯ ವಿಭಜನೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ
ವೆ ದಲ್ಲ ಆದರೆ ಅದಕ್ಕಿಲ್ಲದಿದ್ದ ತ್ತ ಸಮಯ ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದಿಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬಹುದು
ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಈ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಈಗ ವಿರೋಧಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬ ದಿದೆ

ಶ್ರೀ ಕೆ ಎಂ ಕಾನಕಾಚ್ಚ—

ಪ ರ ಸ ಹೆ ವ ರ ಉ ಳ್ಲ ಗಾ ಗಾಂಧಿ ಪಕ್ಷಿಯವರ ವರ್ಣನೆಯು ಹಾಗುವುದು
ಕೊ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕ್ರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ

ಕೊ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕ್ರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ

ಹೀಗೆ ಎ ಟ್ಟಾ ದು ಕೌನ್ಸಿಲು ಕನಿಷ್ಠ 1953ರ ಹುಳು ಗಾಂಧಿ ಪಕ್ಷಿಯ
ಪ್ರಾಂತೀಯ ಲಸನಿರೀಕ್ಷಿಸುವುದು ಉಗುಪ್ಪವಾದ ಕೌನ್ಸಿಲರೊಂದಿಗೆ ಎಂದೂ ಎ ಟ್ಟಾ ಕೌನ್ಸಿಲಿ
ಎ ಟ್ಟಾ ವಿ ಉಪಕು ಕುನ್ಸಿಲರನ್ನು ಕೌನ್ಸಿಲಿ ಮತ್ತು ಇತರರ ಸಹಾಯದ
ಮೈತ್ರಿಗಳು ಅನುಗುಣಿಯಾ ಡುಕಾನ್ಸಿಲಿ ಪ್ರೆಸಂಟಿವಿ ಡಿ ಕ ಡಮುಫು ಮುಖ್ಯ
ಮತ್ತೊ ರ ಉದ್ದೇಶ ವೆ ಸ್ಕೂಲ ಸಮಾಜಗಳು ಪ್ರವರ್ಧಿಸಲು ಉತ್ತರಿಸುವುದಾಗಿ
ಇಮೆಡಿಯಟ್ (Immediate) ಅಥವಾ ಏನು ಕೌನ್ಸಿಲರ ವೆ ಉಪಲಾಭಕರಾದ ಒಂದು
ಕೌನ್ಸಿಲಿ ಮೈತ್ರಿ ವೆ ಕೌನ್ಸಿಲರೊಂದಿಗೆ ಡುಕಾನ್ಸಿಲಿ ಒಳಗೆ ಪ್ರೆಸಂಟಿವಿ ಡಿ ಕೌನ್ಸಿಲಿ
ಕೌನ್ಸಿಲಿ ಪ್ಲಾನ್ (POWER) ಏಕೆಂದರೆ ಸುಲಕ್ಷಿತ ವಿಷಯವೆಂದರೆ ವಾಕಿ ಏ ಕೌನ್ಸಿಲಿ
ಕೌನ್ಸಿಲಿ ಇಮೆಡಿಯಟ್ (Immediate) ಅಥವಾ ಏನು ಸುಕಿನಿ ಪ್ರೆಸಂಟಿವಿ
ಸಮಾನಕರ ಮೈತ್ರಿ ಕೌನ್ಸಿಲಿ ಮಿಷನ್ ಕ್ಷಮು ಮೈತ್ರಿವೆಂದಿರುವುದು ಆ ವಿಷಯವು
ಸುಕಿನಿ ವರ ವಿವರಣಾ ಮೈತ್ರಿ ಅಂದ ಸುಕಿನಿ ಮೈತ್ರಿ ಅಥವಾ ಉಂ ಲ ಕೌನ್ಸಿಲಿ ಕೌನ್ಸಿಲಿ
ಅತಿ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಕ ಗೌರವ ಇವು ಸುಲಕ್ಷಿತ ಮೈತ್ರಿ ಕೌನ್ಸಿಲಿ ಮೈತ್ರಿ ಮೈತ್ರಿಗಳನ್ನು ಏಕೆ
ಂದೆಂದರೆ ವಿ ಕೌನ್ಸಿಲಿ ಮೈತ್ರಿಗಳ ಅಂದರೆ ಅನಿ ಅಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಡುಕಾನ್ಸಿಲಿ ಇವು
ಇಂಕೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿ ಮೈತ್ರಿ ಕೌನ್ಸಿಲಿ ಮೈತ್ರಿ ವಾಕಿ ಕೌನ್ಸಿಲಿ ಒಕ ಪ್ರೆಸಂಟಿವಿ ಡಿ ಕೌನ್ಸಿಲಿ ಮೈತ್ರಿ

పదకొండువారములు—అప్పుడు మీ కంగ్రెస్‌లో ఉన్నాను అప్పుడు 1
 అంటారు—మీరు కనుక మీ ముఖ్యమంత్రియైన కె. కామరాజుగారిని 2
 మీరు సంప్రదించాలి అప్పుడు ఇప్పుడు ఏమి చేయాలి? 3
 గతము కలిగి ఏమి జరిగింది? పట్టణ కమ్యూనిస్టు 4
 పార్టీను ముప్పునే కల్పించే వేదము వ 5 గతంలో తీర 5
 భాషాసాహిత్యము కాలము వ్యాసు ఆంధ్రాప్రదేశ్‌ను ఏమి చే 6
 అందువలన దారుణంగాను ఆ అంధకారము చు కలిగి యి 7
 మేల్కొని అది అయివచ్చినది కె. కామరాజు ఏమి చేశాడో అది 8
 అందుకు వాదన? దక్షిణ గాంధీజీగారిని (దక్షిణ గాంధీ) 9
 తీరగా? కె. కామరాజు అందుకు వాదన? లేదు 10
 ఎప్పుడో వచ్చింది అందుకు వాదనలు గుమ్మరి ప్రజలను వ 11
 గాని అందుకు వాదనలు ఏమి? వాటిని వదిలివేయాలి 12
 మీరు అట్టికే వచ్చితిమి అందుకు వాదనలు ఇతర 13
 దేవులును లే 14
 దేవులును లే 15
 వచ్చితిమి వాటిని వదిలివేయాలి 16
 వచ్చితిమి వాటిని వదిలివేయాలి 17
 వచ్చితిమి వాటిని వదిలివేయాలి 18
 వచ్చితిమి వాటిని వదిలివేయాలి 19
 వచ్చితిమి వాటిని వదిలివేయాలి 20
 వచ్చితిమి వాటిని వదిలివేయాలి 21
 వచ్చితిమి వాటిని వదిలివేయాలి 22
 వచ్చితిమి వాటిని వదిలివేయాలి 23
 వచ్చితిమి వాటిని వదిలివేయాలి 24
 వచ్చితిమి వాటిని వదిలివేయాలి 25
 వచ్చితిమి వాటిని వదిలివేయాలి 26
 వచ్చితిమి వాటిని వదిలివేయాలి 27
 వచ్చితిమి వాటిని వదిలివేయాలి 28
 వచ్చితిమి వాటిని వదిలివేయాలి 29
 వచ్చితిమి వాటిని వదిలివేయాలి 30

కామరాజుగారు—మొదటి భాగం—

శ్రీ వెంకటేశ్వరరావు—మీరు ఇంకా అట్టికే వందలకు తగ్గలేకపోయారు 1
 నామోదించినట్లు మీరు చేయవలసింది ఏమి చేయాలి 2
 కోరికను కోరడం—అంటే—మీరు ఈ తీర్మానాన్ని తాజీ దాని ద్వారా 3
 (Recommend) చేయండి అంటే వెంటనే గవర్నమెంటును భాషాసాహిత్యము 4
 కాలము కలిగి ఏమి జరిగింది? పట్టణ కమ్యూనిస్టు 5
 పార్టీను ముప్పునే కల్పించే వేదము వ 5 గతంలో తీర 6
 భాషాసాహిత్యము కాలము వ్యాసు ఆంధ్రాప్రదేశ్‌ను ఏమి చే 7
 అందువలన దారుణంగాను ఆ అంధకారము చు కలిగి యి 8
 మేల్కొని అది అయివచ్చినది కె. కామరాజు ఏమి చేశాడో అది 9
 అందుకు వాదన? దక్షిణ గాంధీజీగారిని (దక్షిణ గాంధీ) 10
 తీరగా? కె. కామరాజు అందుకు వాదన? లేదు 11
 ఎప్పుడో వచ్చింది అందుకు వాదనలు గుమ్మరి ప్రజలను వ 12
 గాని అందుకు వాదనలు ఏమి? వాటిని వదిలివేయాలి 13
 మీరు అట్టికే వచ్చితిమి అందుకు వాదనలు ఇతర 14
 దేవులును లే 15
 దేవులును లే 16
 వచ్చితిమి వాటిని వదిలివేయాలి 17
 వచ్చితిమి వాటిని వదిలివేయాలి 18
 వచ్చితిమి వాటిని వదిలివేయాలి 19
 వచ్చితిమి వాటిని వదిలివేయాలి 20
 వచ్చితిమి వాటిని వదిలివేయాలి 21
 వచ్చితిమి వాటిని వదిలివేయాలి 22
 వచ్చితిమి వాటిని వదిలివేయాలి 23
 వచ్చితిమి వాటిని వదిలివేయాలి 24
 వచ్చితిమి వాటిని వదిలివేయాలి 25
 వచ్చితిమి వాటిని వదిలివేయాలి 26
 వచ్చితిమి వాటిని వదిలివేయాలి 27
 వచ్చితిమి వాటిని వదిలివేయాలి 28
 వచ్చితిమి వాటిని వదిలివేయాలి 29
 వచ్చితిమి వాటిని వదిలివేయాలి 30

అప్పుడు తిరిగి

دوں حالتوں میں ایک وہ کہ کسی حرکت کو وقوع کو
 جائے ہوئے اوں کے صد اور ورد (Views) کو یہ چھوے رہے اوں
 اور ادا نو انری کیا ہے کہ کسی رکے رہے کسی لبر مو
 (Ulltira motive) اسی سے کو سے طرفہ کو کوئی نام کو
 اور ن کے اوں لی دو ن کو ہیں لے اس رو سے کو انسر (Sponsor)
 داسے ورد ہیں لے اس رو سے کی اکی ہے اڈنڈ (Credit)
 دا اما ہوں د بارے تاک کی نام بہار کی دی (وفیقیت)
 اور راج کے (راجنیت) حالت سے او اب رکرو لے لے ورس سے
 ہیں لانا ملک علم رکھے ہوئے جائے ہے سے چھوے اس کو ن کے ہے اس
 با عید صرف ملوم ہو ہے ن ایک م نامو سکال کرٹ (Political Credit)
 اوں میں سے اصل لانا ہے وائے اس کو ریکل (Radical) کم
 لے نا چوائے با نورد لہب (Leftist) (اور کسی م دے سکے سے
 سچھا ہے اور واک قسم کی ہا نری (Popularity) حاصل کرنا ہا
 ہے وہ و ان رر سے کے بارے راج اور سارے اس اڈنڈ (Pros and
 Cons) سے وہ ہیں لہ لرت سے اوں کو دنا ہوں نا دنا چاہا ہوں

! آرو سے (Observation) کر دے کے ہند سے چلے ہ
 سے کو روٹا کہ چوں تک لہ ہارے نرا ہاد اسب کا ملو ہے لہ اس کا سے ہاں
 ہ نرا ہاد اسب (Disintegration of Hyderabad State) او ہارسف
 لبریک رو سے (Formation of Linguistic provinces) ان نووں کو
 ہدا ہیں لانا چاہتا ہے او کہا جا رہا ہے کہ لگوسک ڈو ن ال
 کدیری (Linguistic Division of Country) نا چاہا واری اسروں
 (ہا ہا ہا ہا ہا) کو ہاں (ہا ہا ہا) کے لے اصول کو کاسروں کی سچھا
 (ہا ہا) لے سے ہاں سے بلے ول لہا اں سے سک ہیں کہ ہ اصل
 سے ہاں چلے ہی نام کیا گنا ہوا اور اس کم لکھی سے ہ ان اصولوں کو اسبٹ
 (Implement) کرنے کی کوسس بھی کی گئی تک کو آزادی اے کے سے بھی
 اس اصول کو اسبٹ کرنے کا وہ کہا گیا میں چوں ہک اس سے ہے بھی بہا واری
 راسب کے ہاں کے کہ مسئلہ کا ہارے راج تک انوں (ہا ہا ہا)
 کاساد ہی (ہا ہا) سچھ ارا ہوئی (ہا ہا) کاگا چاہتے ہا لے ہاں
 سے نکل کے دو ہکڑے کا ہے ولرگن میں ایک راسر ہا ہا (ہا ہا)
 ہنا ہوی ہے ہاں سے آہ نکل (Partition of Bengal) کے ہاں ہرک شروع
 ہوی اوں وہ ہا ہی راسر ہا ہا کے ج نوے گئے اس لہا سے معلوم ہکا کہ
 اس مسئلہ کا ایک اچھا تک (ہا ہا) تک گونڈا تک ہاں
 ہی ہکڑے انگریوں لے اہا چلے جس طرح ہنسوں پر نام رکھا اوسکا ہر

(after) سب لوگوں کو معلوم ہے صرف یہ کہ اس
(Political domination) کے ایک قسم کا مسل (Mental) بالکل
اس (Intellectual domination) اوسان و رسم کا اس
ان کے لئے اس کو ہم ردیے کا ہے۔ یہ انگریزی زبان میں ہے ہاویان
سلسلہ کو کا لارڈ سکائی کی اسٹیم کے لحاظ سے۔ ویاہ کے لوگوں کو عام لانے
اور ان کی ویاہ اور (विद्या व्यवस्था) کرنے کے لئے سے بڑا رقمہ چا
حوالہ دینے اور رکنا جب یہ دونوں سے اس اسٹیم میں شروع کیا تو اس کے
دہ ہندوں سے ایک قسم کی اس مہالی (Slavish mentality)
ہو گئی اس کا ایک بڑا ردیہ ایک ری ایکٹ (Reaction) سارے
ہندوں میں ہوا اور ہم لوگ یہ سمجھے گئے کہ اس سے انگریزوں کا یہ ہے کہ
یہ صرف راجہ کے حلقہ ہندوستان پر قائم رہے بلکہ ایک قسم کا موسیل اور ایکسٹیک
اکسپلوئیشن (Economic exploitation) نہیں کیا جائے۔ حاحہ اس کی وجہ
سے انگریزوں نے اوسان کے دماغ کو اپنا اعلامیے رکھنے کی ناسات کو سس بھی
کی اس دماغ اور دماغی عالم کے خلاف ہم نے رواج (Revolt) کیا
اور ہمارے آج کل کے رنے میں ہم لوگ ان کے رواج کے خلاف کھڑے ہو گئے اور
ایک نیا سلسلہ شروع ہو گیا اس میں سگالے ہم نے بکوج (Language)
کی ادبھی اصلاح کا لارڈ کریں، چاہئے ہے کہ سگال کے دو کرے
کریں جس میں نون نو ہرگز ریسٹ کو ایک میں ہونا ہے کہ وہ اپنے مطالعہ سے
کے ملک کے خلاف اس نئے نائیک قسم کے ان باسلی اصول اڈیسریو
کو سس (Administrative convenience) ہوا ہے۔ حکم کی احاطہ
کی خاطر یہ کبھی ناسات اور ضروری حلال لیا جانا ہے تو ملک کے خلاف یہاں سے
جائے ہیں اور ان کو صلہوں اور خلقوں میں قسم کا جانا ہے۔ لیکس جاری راسر
بھاننا جو ہندوستان میں جاگت (जागृत) ہوں و سگال کے اردس کے
لسانہ میں ہے اور وہ ہے کہ جب اس پر اب سے رہے والے ایک نھانہ بولنے میں
ایک ادب و حار (जागर विचार) رکھے ہیں وہاں کے رہنے والوں کا
رہن سہی کھان پان اور سائی ہا کے طریقے ایک میں و پھرا کے دونوں کے کون
کئے جانی اوس وقت کی گورنمنٹ اور لارڈ کریں، کو سس کریں ہے کہ اس ایک
میں بھاننا اور ایک میں کا رکھے والے حصہ ملک کے ویکڑے کرے، میں واسکے
حالات ہارا راسر، آتوں (राष्ट्रीय मासिक) حلال اس حاحہ کو ہے جو ہے
اسی ایک بھار اکولئے جو ہے اس ہار میں کی حالت شروع کی گئی اس اصول کے شروع
کریں واپوں نے ہارا کہا کہ، ایک میں سگالی بھاننا والے والوں کے ویکڑے کئے گئے
جسکے ہیں ایک میں جان کے پھر کو کو کے حذا کا جاسکا ہے اب جاری زبان
میں پھوٹ ڈالنا چاہئے ہیں ہارے کلچر میں پھوٹ ڈالنا ہے میں ہارے سناح
میں پھوٹ ڈالنا چاہئے ہیں، میں ہوسکا ہندوستان کے لئے بڑے بھانوں کے

سری وی ڈی دسٹاٹے نے کہا اسے ( ) کے لئے گوری رکھی ہے
اس کے ہونے سے وہ اس کے ہم آہنگی میں نہ کہہ سکے

سری وی ڈی رام کس راؤ نے ایک لم اسکور (Lame excuse) کے
سے کہا ہے کہ اس کے لئے گوری کے لئے اس کے لئے گوری کے لئے
سری وی ڈی رام کس راؤ نے کہا ہے کہ اس کے لئے گوری کے لئے
کم نہ کہ اس کے لئے گوری کے لئے گوری کے لئے گوری کے لئے

سری وی ڈی دسٹاٹے نے کہا اس کے لئے گوری کے لئے گوری کے لئے
سری وی ڈی رام کس راؤ نے کہا اس کے لئے گوری کے لئے گوری کے لئے
سری ( ) کے لئے گوری کے لئے گوری کے لئے گوری کے لئے

سری وی ڈی رام کس راؤ نے کہا اس کے لئے گوری کے لئے گوری کے لئے
اس کے لئے گوری کے لئے گوری کے لئے گوری کے لئے گوری کے لئے
گوری (Laughter) کے لئے گوری کے لئے گوری کے لئے گوری کے لئے

سری وی ڈی رام کس راؤ نے کہا اس کے لئے گوری کے لئے گوری کے لئے
دو ایک کے لئے گوری کے لئے گوری کے لئے گوری کے لئے گوری کے لئے
گوری کے لئے گوری کے لئے گوری کے لئے گوری کے لئے گوری کے لئے
گوری کے لئے گوری کے لئے گوری کے لئے گوری کے لئے گوری کے لئے
گوری کے لئے گوری کے لئے گوری کے لئے گوری کے لئے گوری کے لئے
گوری کے لئے گوری کے لئے گوری کے لئے گوری کے لئے گوری کے لئے
گوری کے لئے گوری کے لئے گوری کے لئے گوری کے لئے گوری کے لئے
گوری کے لئے گوری کے لئے گوری کے لئے گوری کے لئے گوری کے لئے

گوری کے لئے گوری کے لئے گوری کے لئے گوری کے لئے گوری کے لئے
National ( ) کے لئے گوری کے لئے گوری کے لئے گوری کے لئے
demoralisation) کے لئے گوری کے لئے گوری کے لئے گوری کے لئے
گوری کے لئے گوری کے لئے گوری کے لئے گوری کے لئے گوری کے لئے
Individuality) کے لئے گوری کے لئے گوری کے لئے گوری کے لئے
گوری کے لئے گوری کے لئے گوری کے لئے گوری کے لئے گوری کے لئے
گوری کے لئے گوری کے لئے گوری کے لئے گوری کے لئے گوری کے لئے

آب حالیہ کی کسی نئی حد سے ہے۔ بے کوئی نہیں لے گا (**सत्या**) کرنے والا ہو سکتا (**सफल**) کہیں جہاں سے وہ کہیں بھی رہا، کہا ہو رہی ہے کہا ہو ناگزیری کہا ہونا کہ کہا ہو گا کتاب (**सत्य**) گرا ہے؟ بل کے چمے چائے ہیں لیکن کب کرنے میں بند ہوگا (**विशाल**) پر چائے میں آدھرا کے ہوں ناگزیر تاکہ کے سپور کے ٹائل نا میں کر گوری کے تاک (**सदा**) رہ کرے میں الٹل میں چھوڑے ہیں زائوسوں میں سے ہے میں لے لیل کی اب نہیں ہے پور میں ہی وہاں میں سے ۲ تک میں ورجنا وہاں وہ بھوہر ہی وہاں ( ) میں مائل لوگ کہے ہیں لہذا کی نا با رہا ۳ ہزار میں نا ہے کو دئے کہے ہیں کہ انکی با ماہہ و ہر روزوں نا ہے ڈی وے کے میں کہ انکی نا نا ماہہ ۳ ہزار میں نا ہے سپور کے وگ کے میں نا کی ہانسا کا ماہہ (**साहित्य**) ۲ میں سے ہے شروع ہوا ہے میں حدوں میں جانا میں جہاں ان تمام زبانوں میں ماہہ نا ہونا (**भारत**) ہے ہم اسکو کہوا ہیں ہے ان ہانساوں کے وگان (**विशाल**) سے سکیا ہی (**सत्य**) ہو سکی ہے ہم اس کا ماہہ (**साधन**) ہے میں نا ہے میں ہانساؤں پر اب رہا (**भाषाभारत शा सत्या**) کے رہا (**विशाल**) کی انگریزوں سے راج تک آزادی حاصل کرنے کی تاگوں میں نا ہے کسانک ہی و وسنل نا ہی (**Provincial autonomy**) کی تاک ہی ہونے دل و لیل نا رنگ تک کی اب نا سوال پونا ہوا کہ جب پراسوں کی قسم ہری ہے وہ کہ نا ہوتا وار میں ر اسکو رکھا جائے نا نا رہی رح سکا ولں نا ایک ہاگ (**साधन**) میں گئی نا تاک میں کے ڈروں میں کے ذریعہ ہی ملا کاگا میں میں نا تاکہ دوسری پارسر نا میں وسنل کا عمل ہا ہلکا میں و تاکہ تاکہ دوی ر اس وسنل پونا بھی چہی ہوں میں جب میں و نا میں و انہوں نے بھی میں مانگ کو اپانا میں اسکی انسٹر (**Instances**) کو دیکھ کر کہہ سکا ہوں کہ دوسری پار نے اس پیری (**Theory**) کو پانے میں کا گریں کے ماہہ میں (**Race**) کی کا گریں نے جو سدھاتوں نا پاناک ارا نا کا ہی ایسی میں اسکو سرک کر کے آے آے کو آگئے نا ہے میں اس طاح او اوج (**Advantage**) حاصل کرنے کی کورس نا کہ میں نے کہ نا میں سے ہے کہا جاتا ہے کہ ای پوز کے اوج (**Prestige**) کی او ہی (**सत्य**) ہو میں معصد کے نص اس سدھات کو انہوں نے اپانا ہے ایک معصن جس میں ہے سدھات کو اپانا ہے و ایک قسم کا فہم (**Fanaticism**) ہونا کہنا ہے نا ہے او کی فڈاسنل ہاں (**Fundamental policy**) و چاہے میں کہ اس طانہ سے جو سکل انواسیح (**Political Advantage**) ملے کہو پرسیح پڑھے میں لیے انہوں نے نا ریولہ میں لانا ہے نا تاکہ کوئی معصن کوئی

ان دن میں کرنا ہے۔ شعبہ اہل کرنا ہے جو ہوں کو دہیں (Newly convalesced man) ہو سکتا ہوتا ہے۔ صائسریم کا حامل ہر حال میں ایسی طرح ان صریح میں ہی ان کو لاکھل جس (Psychological basis) ہے اسکے بنیاد پر ہے۔

میں انفرادی کے تعلق سے عا جناب کی اجازت سے عرض کیا جا رہا ہوں کہ سب سے پہلے ۶۴ ۶۵ء میں ہندوستان میں ایک جان بوجھ کر کیا گیا تھا کہ نوآبادی کی قوانین سے لے کر ایک نیا سا اثر ہندوستان کی آزادی کے لیے راجسٹریل راج ڈا ایک عا لکھنا تھا۔ اس کے بعد ہی دن میں ۶۵ء میں کرنا لہ کرنا نام سے والی ہے جو ورنے لائن اور اس سے (Lane of transition) (Adopt) کرنا ایک امانت تھا۔ ہم ان کے رولز (Rule) لے آئے اور وہ وقت کے دستور کے رے سے یہ ادعا ڈال دیا اور اس کو الگ رکھا جائے گا۔ اس کو ایگ (Integratio) کرنا ہے۔ انڈیڈنٹ (Independent) رکھا جائے گا۔ اس سے دوسری ام رکھیں گے۔ جس میں ان معاملات میں جانا ہے۔ اس میں وہ ہندوستان میں جس میں اس کے اس کے خلاف لکھا ہے۔

ہندوستان (Hinduism)

جو ہوا اور اس (Ban) اہلے کے ہندو پلا ادھوس تھا اور وہ نہ کہا گیا کہ آپکو جاری رائے نا سائے خلاف کھو کھوے گا کوئی حق ہے جس سے ہم انک آئی لڈ (Inland) انک حریر ہا کر رکھا ہے جس سے اس سے لگ بھگ، تو میں کی صریح کو سو کرے والا ہے جس میں سائے ملی سر سے میں نے اس کو پیش کیا تھا۔ اس پر روز دیا گیا۔ ہمارے سائے اوگرن کے دن میں اس وقت یہ حریر حاکم میں کہ مرہواری کے ہائے اصلاح نا گائے کے الٹ اصلاح اور کر انک کے میں صنوں کو ملا کر انک وہ حونا دیا گئے نہ ایک اور بات تھی یہ آرا مل بوٹ (Artificial unit) جو اس وقت ہے آسٹریلیا نہ رہے کا ننگانہ مرہواری نا کرنا انک کے لوگ دے یہ ہیں کہا تھا کہ ہم دن ملکر انک وٹ سانا چاہے ہیں اور اعصاب و ذہن عالی حضور نظام کے ریر اور عاقل رہدگی سکر کرنا چاہے ہیں جس طرح یہ علاج انک ہوا سکل و س کے آرٹیسٹل ہو ہی (Artificial unity) کیوں قائم کی گئی آپ چاہے ہیں میں نے یہ آرٹیکوٹ پس لیا تھا کہ یہ آرٹیسٹل وٹ ہے ایک انڈیڈنٹ وٹ کی جس سے میں بھارت میں اسکرٹ (Integratio) ہونا چاہے اس کے اندہ نہیں جس طرح لارڈ کرورنگل کے لکڑے کا چاہا تھا اور اس طرح سے ہوا صنوں کو پای بھارت سے ملانہ کرنا مقصود تھا جس سے نہیں کہ ہم نے اسکے خلاف روز دیا تھا۔ سب نہیں ہیں۔

حاجے خاں نے (Individual) کے لفظ کے معنی میں آج ہم
 جن کے ساتھ ماواری پراسوں کے رائے کے ساتھ کو گئے رہا ہے جس
 میں نئی نئی چیزوں کو اور ہم آگے ہر کوئی دس قدم آگے ہو رہا ہے جس
 میں نئی نئی چیزیں ہوں جس سے ہمیں سمجھنا ہو سکے کہ اس میں
 (Disintegration) لڑنا ہے اور اسے (Integration) میں آ
 ایک وقت میں اس کے لئے اور اس کے لئے جلد کو کو کہہ رہے ہیں اس
 ری پبلک (President of the Indian Republic) سے نہ درجہ اس کا
 نہ اسے تو اس کے لئے اس کے لئے یہاں کہ نہ اسے اس کے لئے وہ
 اس کا ہے اور اس کے لئے
 (and out of place) ہے تاکہ اس کے لئے اس کے لئے اس کے لئے اس کے لئے
 تاکہ اس کے لئے
 تاکہ اس کے لئے
 اس کے لئے اس کے لئے اس کے لئے اس کے لئے اس کے لئے اس کے لئے اس کے لئے
 اس کے لئے اس کے لئے اس کے لئے اس کے لئے اس کے لئے اس کے لئے اس کے لئے
 اس کے لئے اس کے لئے اس کے لئے اس کے لئے اس کے لئے اس کے لئے اس کے لئے
 اس کے لئے اس کے لئے اس کے لئے اس کے لئے اس کے لئے اس کے لئے اس کے لئے
 اس کے لئے اس کے لئے اس کے لئے اس کے لئے اس کے لئے اس کے لئے اس کے لئے
 اس کے لئے اس کے لئے اس کے لئے اس کے لئے اس کے لئے اس کے لئے اس کے لئے
 اس کے لئے اس کے لئے اس کے لئے اس کے لئے اس کے لئے اس کے لئے اس کے لئے
 اس کے لئے اس کے لئے اس کے لئے اس کے لئے اس کے لئے اس کے لئے اس کے لئے
 اس کے لئے اس کے لئے اس کے لئے اس کے لئے اس کے لئے اس کے لئے اس کے لئے
 اس کے لئے اس کے لئے اس کے لئے اس کے لئے اس کے لئے اس کے لئے اس کے لئے
 اس کے لئے اس کے لئے اس کے لئے اس کے لئے اس کے لئے اس کے لئے اس کے لئے

میں اور آپ میں جی بھند ( ) ہے کہ ہم یک یک سڑھی طے کرنا چاہتے ہیں اور آپ انک م و حلے نا چاہتے ہیں اس سے اٹھکر کوئی اور سب سے ہم سے اور آپ سے ہیں آپرل سکر صاحب سری طرف نکو رہے ہیں ر سروس ایک گھنٹہ سے لے کر سبھی کے لیے لوگوں سے ہ سچھا ہو کہ میں و و سٹ (Irrelevant) کہہ رہا ہوں لیکن میں نے آپ کے سامنے ایک صحیح نقطہ نظر رکھنے کی کوشش کی تو آ سے بھی جی نقطہ نظر اظہار کرنے کی اجازت کی ہے مجھے عالیجناب اسپیکر صاحب اور آپرل سکر صاحب ( ) کہیں کہ میں نے کای وقت لہ میں آپرل سکر سے مل کر ہوں کہ و اپنے رولوس کو و میں نے چارے ننگانہ کے جو یہاں بیان میں آ رہے ہاڑا کی سب سے ہیں و اور ہم خانہ میں ملا کر اور کدھے سے کدھا ملا کر حل کیے ہیں صرف نھند نا ہی ہے کہ آپوں نے جو رولوس پس کیا ہے وہ ٹھیک ہیں سروس میں قابل عمل ہیں ہے میں سچھا ہوں کہ ہم و ن کے اس رولوس کے ساتھ نمایاں ہیں کر سکتے آج اسمبلی اس اسٹیٹ ( ) میں ہیں کہ اس رولوس کو پر کھینک سب (Practical Shape) دے سکے میں وعدے میں سب (Personal) طور پر اسل کرنا ہوں کہ وہ اپنے رولوس کو پاس لے لیں اگر و اس رولوس کو پاس لے سکے تو مجھے میں ہے کہ اسکی وجہ سے اون کی مانگ کی توجہ میں کھلی کہی جی ہوگی جو ہر (Purpose) اس کو اس کرنے کا تھا و نو سروس (Serve) ہوگا سروس اس طرح ہوا کہ اس سے نہ معلوم ہوگا کہ نہ صرف اس حالت کے آپرل سکر میں بھاسا واری راہ کا برتاؤ چاہیے ہیں لیکہ اس حالت کے آپرل سکر سے بھی اسکو کار (Clean) کیا ہے کہ وہ بھی نہ سہ رہے ہیں اس رولوس کو پاس کرنے کا مقصد اوس کو کھج (Catch) کرنا تھا اسکو ایک نارو میں ہونا مقصود تھا و نو ہونے چاہیے اور گورنمنٹ آف انڈیا کو معلوم ہوگا کہ سبک اوس میں بھاسا واری پر اسوں کے برتاؤ کے بارے میں کیا ہے لیکن اس کے ہ سے ہیں کہ ہم خود یہ دار لیسٹریں کی حسب سے جان بھیجے ہوئے ہیں ایک ان کا ہی سوسل رولوس (Unconstitutional resolution) و انک قابل عمل رولوس پاس کرنے نو سب سے پاس ری کمیٹی میں (Recommendation) کریں اگر ہم ا بنا کریں تو پریڈٹ ہ سچھنے کے ہ کہیں اسمبلی سے جس کے معنی میں دہ داری کو محسوس ہیں کرنے اگر ہم جلی سر ہی سے ایک دم آماری سڑھی رہیں گے کی کوشش کریں تو پریڈٹ آف دی ری پبلک نہ ہو سکتے

شری گوپال ٹی گنگا رائے ایئر ک لٹ (Ilectia Lift) سے جانسکتے ہیں

شری بی ایم کس رائے ایئر ک لٹ سے بھی اگر جلی سول جانا ہے تو جلی سول کا میں دہانا پڑے گا دوسری سول پر جانا ہو تو دوسری سول ہا میں دہانا پڑے گا اس لیے میں آپرل سکر سے اپیل کر رہا ہوں کہ وہ اپنے رولوس کو واپس لے لیں

سے لٹے کی کوسوں لٹکی ہو کر دن تک و لمبات کا موقع ہیں داگنا ای طرح
 کوئی حد تک ضرور مگر میں ٹانگ ہوا سنگ (Lag hoisting) کے ساتھ میں
 کو جن کا بھانگہ جو لوگ وہاں ہیں (Witness) ساتھ ہے
 اور کوٹرا، حکاگا اور ارا ساگا جس سے لپٹا جاتا ہے کہ عدالتیں کھلی ہوں
 ہیں وہاں نہ لے لکے حب و س (Witnesses) کو جس کا حالہ تو اور
 کوٹرا دھمکانا ہے اس لیے میں ہاؤس سے درخواست کروں گا کہ اس میں
 ہاں ضمانت ہوں ہے اس کے لیے اسمبل لیوں پر ایک کمیشن قائم کیا جانا چاہیے
 میں صلح کرنا ہوں ہوم سے برصاوت کو کہ میں میں لو اب ٹوٹے کے لیے ہاؤس
 اگر لی میں کو عدالت ڈر کے ضمانت کرائی جائے جو صلح و ضمانت معلوم ہو گے

سری ڈکٹر راجو بندو جس وقت نہ سوال ہاؤس میں ہوں ہوا تھا تو اس وقت میں
 نے صرف وزلی (Orally) اس جواب لکھ کر دیا ہے اس کا چا جو
 حوالہ کیا گیا تھا اس میں نے نہ جواب دیا تھا

A Jamadai of the I S R P on special duty to trace Murlidhar Rao a notorious underground terrorist wanted in several cases of murder, loot and arson of Karimnagar, Adilabad and Medak districts apprehended Murlidhar Rao outside the house of his associate Murlidhar, associate immediately dealt a blow with a lathi on the Jamadai and Murlidhar also hurled a stone at him. The Jamadai dex tenously managed to escape the hit and in self defence fired injuring Murlidhar Rao below the hip. The terrorist was taken into custody but his associate ran away.

میں نے اس واقعہ سے انکار نہیں کیا لکن اور لی میں نے جواب دیا اور یہ بھی رکا
 داگنا آرمی میں سے کہا ہے کہ پھر پھینکے اور لاپٹی مارنے کا واقعہ صحیح ہے
 اس واقعہ سے دوسرے روز درناست کاگنا رانس سے معلوم ہوا کہ واقعہ صحیح ہے
 لی میں نے یہودی کی بنا پر جو ضمانت معلوم ہوئے اور کوسوں نے ہاؤس کے ساتھ
 رکا داگنا نہ ہو سکا ہے کہ جو واقعہ پولیس کی طرف سے بیان کیا جائے و عدالت میں
 ثابت نہ ہو پولیس اسے نفس کے سلسلہ میں جو ضمانت معلوم کر رہے ہوگی بنا
 پر حلال ہیں کریں اور عدالت سے فصلہ کر رہے کہ عدالت واقعہ ثابت ہے اور اس
 واقعہ صحیح ہے عدالت کا فصلہ مانا جاتا ہے لکن جب تک عدالت کا فصلہ نہ ہو
 پولیس ڈیپارٹمنٹ کی نفس کو صحیح مانا جاتا ہے اور صحیح مانا ہی چاہیے جب تک
 عدالت اس کے متعلق کوئی حجت نہ کرے میں تصور ہوں کہ پولیس کی رپورٹ کو صحیح
 سمجھوں اب رہا نہ وہ کہ لاپٹی ہاری گئی یا چوں ہاری گئی عدالت میں ثابت ہوگا
 اس لیے نفس کے متعلق پولیس کے ریکارڈ میں جو حیرانی ہے میں نے جواب کے طور پر
 ہاؤس کے ساتھ رکھی

My Speaker You he has previously intimated me

سری وی دی دھسانا نے کے سوال کا جواب دیا ہے اس طرح ٹوٹ ہوئی
کی نسبت 11 ہوئی۔ اے کی وضاحت اس سے ملے ہی ہو چکے ہیں۔ ہرے کسی
کام میں نے اپنا عمل کیا ہے کیا اور لہجہ میں اس ڈیپریس ہونے
(Dunquamous tendency) کو سمجھنا ضروری ہے صحیح ہے؟

سری ڈگمبر رائے دتو سے اس سے ملے جواب دے چکے ہیں۔ ٹی میں ی
نے انا دتو اور میں دیا گیا و نظر آئے ہیں انہیں سوچنا ہے انکو گزار
کرے گا اور ہوا ہولنس کی طرف سے وضاحت ظاہر لے گئے ہیں اگر وہ چھوٹ ہیں
نو آؤں میں عدالتی کارروائی کر سکتے ہیں

سری کے ویکٹ رام رائے (جنا ٹونڈور) اسکو ار از عدالت سے ہم
کو لے آئے انہا کا ہے کیا لی سے کو معلوم ہے کہ ہر صاع میں لایا اور
کی نسبت ہوں ہیں میں میں طرح ان سے سے ہولنس اور عدالت دون
نہا رہتے ہیں اس طرح ان ہولنس میں نہیں ہولنس اور عدالت دون کے آپس میں
ہیں اور دونوں کے کام کرنے میں ایسی جوڑی میں ہو چکا ہے میں لیکن اس طرح
لایا اور کی کمیٹیاں دھیرے دھیرے اور ہیں پڑنا

سری ڈگمبر رائے دتو ا بالکل بے سادہ ہے کہ لایا اور کی کمیٹیاں میں
عدالت کے حاکم دھیرے دھیرے

سری کے (پھولپور رائے) (اسرار) کہاں کہ دھیرے کہ ایک ہولنس
کام میں ہولنس میں لایا اور کی کمیٹیاں دھیرے دھیرے

سری ڈگمبر رائے دتو میں اس کا ادھی ہوا ہے اس کے لئے انا اور میں ہے
میں اس ادھی ڈگمبر رائے کا حکم دیکر چھوٹا ہے اس ہولنس اور میں ادھی ہے
وہ اظہر کہ میں ہے انک خطرہ اس کو میں لے ہا رہی ہے گھبراہٹ ہے اور
نہا رہتے کی ہونا دھیرے دھیرے کہ میں کو امام سے کی ضرورت ہے

سری میں میں رائے رام رائے (جنا) (عام) کہا ایک میں ادھی
کو ہونا چاہا گیا ہے؟

سری ڈگمبر رائے دتو میں میں اگر میں آ ہوں تو میں ہے انا جلسہ ہوا ہے
یک ہونا اور گزار ہونا اے میں صرف ایک میں ہا اور میں کو دیکر چھوٹا ہے
میں کام کر سکتا ہے

سری کے (پھولپور رائے) کہا میں ہے ا ظاہر میں ہوا ہے کہ میں گورنمنٹ میں
گزارہا چاہی ہے

سری ڈگموراؤ بندو اب سمجھتے ہیں

سری کے وینکٹ رام راؤ نے صبح میں کہ لا ایٹ ایلر کی لسی ہی
عالیٰ ہے از رک رہے ہیں؟

سری ڈگموراؤ بندو ما الجھے تہ اسی کمی کمی میں عدالتی حکم برک
ہے

سری کے وینکٹ رام راؤ کہتا ہے کہ صبح میں انکے ہونے میں لائے
جائے

سری ڈگموراؤ بندو اناکل سے یاد ہے

*The House Then Adjourned Till 11.45 of the Clock on
Tuesday the 11th April 1953*

—

